LJUSDALS KOMMUN

Årsredovisning 2021

ljusdal.se

Inledning

Kommunstyrelsens ordförande 2
Befolkning 3
Fördelning kostnader och intäkter 4

Förvaltningsberättelse

Översikt över verksamhetens utveckling 6
Den kommunala koncernen 7
Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning 8
Händelser av väsentlig betydelse 9
Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten 10
God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning 12
Balanskravsresultat 18
Väsentliga personalförhållanden 19
Förväntad utveckling 21

Ekonomiska sammanställningar

Resultaträkning 22
Balansräkning 22
Kassaflödesanalys 23
Drift- och investeringsredovisning 24
Noter 25
Redovisningsprinciper 33
Revisionsberättelse 35

Verksamhetsberättelse

Revision 38
Kommunstyrelse 39
Samhällsservicenämnd 41
Utbildningsnämnd 43
Omsorgsnämnd 45
Arbetsmarknads- och socialnämnd 47
Överförmyndarnämnd 49
Bolag och stiftelser 50

KOMMUNSTYRELSENS ORDFÖRANDE

2021 har varit omtumlande med tanke på coronapandemin som ställt stora kvar på våra verksamheter. Trots det har betydande utveckling skett via beslut som är viktiga för kommunens hållbara utveckling och för vår gemensamma framtid.

Hållbar utveckling
Några exempel på beslut som fattats under året som gynnar hållbar utveckling:

- Kretsloppsplanen för minskat avfall med koppling till Agenda 2030 samt Sveriges miljömål.
- Handlingsplan utifrån Livsmedelsstrategin som ökar lokal livsmedelsproduktion och uppnår högre sysselsättning, ett rikare odlingslandskap och lägre sårbarhet i en situation av kris.
- En ny sponsringspolicy där jämlikhet, jämställdhet och allas lika värde är vägledande.
- Inköpspolicyn som gör att kommunen stödjer jämställda och jämlika upphandlingar som främjar lokala leverantörer.

Hållbar ekonomi
Vi har arbetat fokuserat med ekonomistyrning, vilket syns tydligt i årets resultat. För första gången på många år ser vi ett positivt resultat på 69 miljoner kronor där nämnderna står för 5,5 miljoner. Tack var ett målmedvetet arbete i förvaltningarna och i de politiskt tillsatta nämnderna har detta gått att genomföra.

Ekonomistyrningen har blivit granskad i en revisions-rapport där ett antal rekommendationer lämnats som berör nämndernas övergripande arbete. Som ett första steg i förbättringar har nya riktlinjer tagits fram för kommunstyrelsens uppsiktsplikt för att bli mer ändamålsenlig, samt bättre i framförhållning och uppföljning.

Vidare gav det politiska styret i uppdrag till ekonomichefen att ta fram nya ekonomistyrnings-regler som påverkar våra beteenden och sätter gränser via en rad principer. Syftet med det är att vi ska hitta tillbaka till ett sunt ekonomiskt agerande och förändra kulturen.

Under 2021 har ett arbete med verksamhetsplaner och mål pågått utifrån de 17 målen i Agenda 2030 – globala målen för hållbar utveckling. Med detta har förutsättningarna för att koppla budget mot mål och åtgärder ökat betydligt.

Föreningsliv
Kommunens föreningar har förlorat stora delar av sina intäkter under pandemin genom inställda evenemang och uppskjutna aktiviteter. För att stödja föreningarna beslutade kommunfullmäktige om ett tillfälligt extra stöd som täcker delar av fasta kostnader, eventuella merkostnader och inkomstbortfall kopplade till pandemin. Stödet har varit sökbart hela 2021.

Näringsliv och samhällsutveckling
191 nya företag registrerades runtom i vår kommun under 2021. Ett Näringslivsforum och ett Arbetsmarknadsforum har inrättats med syfte att främja samarbete med ömsesidig förståelse för varandras olika roller. Vi ska utveckla samarbete och samverkan som gynnar våra företag, medarbetare och medborgare.

En ny fördjupad översiktsplan för Öjeberget har tagits fram för att exploatörer, kommunen och allmänheten ska få vägledning av vad som kan bebyggas, vilka områden som ska bevaras som anses karaktärisera orten.

Västra delen av Östernäsområdet i centrala Ljusdal har blivit färdigsanerad och arbetsgrupper har bildats för den fysiska utvecklingen, kommunikation och marknadsföring. En fantastisk början är det markanvisningsavtal som tecknats med Byggfakta Group AB, som önskar bygga nytt huvudkontor på västra delen av Östernäsområdet.

För att stödja det lokala näringslivet och för att visa uppskattning för våra hårt arbetande medarbetare under pandemin, beslutades om att ge en sommargåva till alla anställda i form av ett Presentkort Ljusdal.

Hållbar besöksnäring och hemester
Järvsö blev som första besöksdestination i Sverige, hållbarhetscertifierad enligt kriterierna från Global Sustainable Tourism Council, GSTC. Efter fem års förarbete har det internationella certifieringsorganet EarthCheck godkänt det gemensamma arbetet från Ljusdals kommun och Destination Järvsö AB.

Besöksnäringen i hela kommunen ökade under pandemiåret 2021. Många hade hemester, semester i närheten av hemmet, och kunde njuta av hela vår vackra kommun och av allt de har att erbjuda i form av natur- och friluftsliv, kulturarv, bad, fiske, auktioner, musik, offentlig konst, caféer och restauranger.

Tack
Avslutningsvis vill jag framföra mitt varma tack till tjänstepersoner och styrande politik för det resultat vi åstadkommit både när det gäller ekonomi och kvaliteten i verksamheterna.

Marit Holmstrand (S)
Kommunstyrelsens ordförande

FAKTA

YTA: 5 642,9 km^2, därav vatten 348,4 km^2
FOLKMÄNGD: 18 804 invånare per 2021-12-31

Ljusdals kommun bildades den 1 januari 1971 genom en sammanslagning av Ljusdal, Färila, Järvsö, Los och Ramsjö kommuner. Centralort är Ljusdal.

Befolkning 2021

Ljusdals befolkning uppgick till 18 804 personer vid årsskiftet 2021/2022. Det är en minskning med 63 personer sedan årsskiftet 2020/2021.

STÖRRE ORTER	INVÅNARE 211231
Ljusdal	7 821
Järvsö	1 824
Färila	1 410
Tallåsen	788
Los	384
Hybo	293
Ramsjö	190
Korskrogen	217
Hennan	186
Kårböle	97
Hamra	78
Tandsjöborg	38

Flytt- och födelsenetto 2021

Flyttnetto blev för 2021 positivt. 21 personer fler flyttade till Ljusdals kommun än från Ljusdals kommun. Födelsenettot fortsätter att vara negativt och uppgick till -84 för året.

Åldersstruktur

Ljusdals kommun har färre yngre och fler äldre invånare än riksgenomsnittet. Andelen invånare över 65 år är 28,6 % i Ljusdal och för hela riket 20,3 %.

Åldersgrupp	Ljusdal	%	Riket %
0-5 år	1 063	5,7	6,8
6-15 år	2 034	10,8	11,9
16-64 år	10 393	55,3	61,0
65-74 år	2 708	14,4	10,3
75- år	2 606	13,8	10,0
Summa	**18 804**	**100,0**	**100,0**

Skattesatser inkl. kyrkoavgift

	2021
Ljusdal-Ramsjö församling	35,16
Färila-Kårböle församling	35,16
Järvsö församling	35,16
Los-Hamra församling	35,16

Mandatfördelning i fullmäktige

Parti	2019-2022	2015-2018	2011-2014
Socialdemokraterna	14	12	14
Moderata samlingspartiet	5	7	7
Centerpartiet	6	4	5
Socialradikala demokraterna		2	4
Liberalerna	2	3	3
Vänsterpartiet	3	4	3
Miljöpartiet	2	3	2
Sverigedemokraterna	5	5	2
Kristdemokraterna	1	1	2
Ljusdalsbygdens parti	3		
Totalt	**41**	**41**	**41**

Varifrån kommer pengarna?

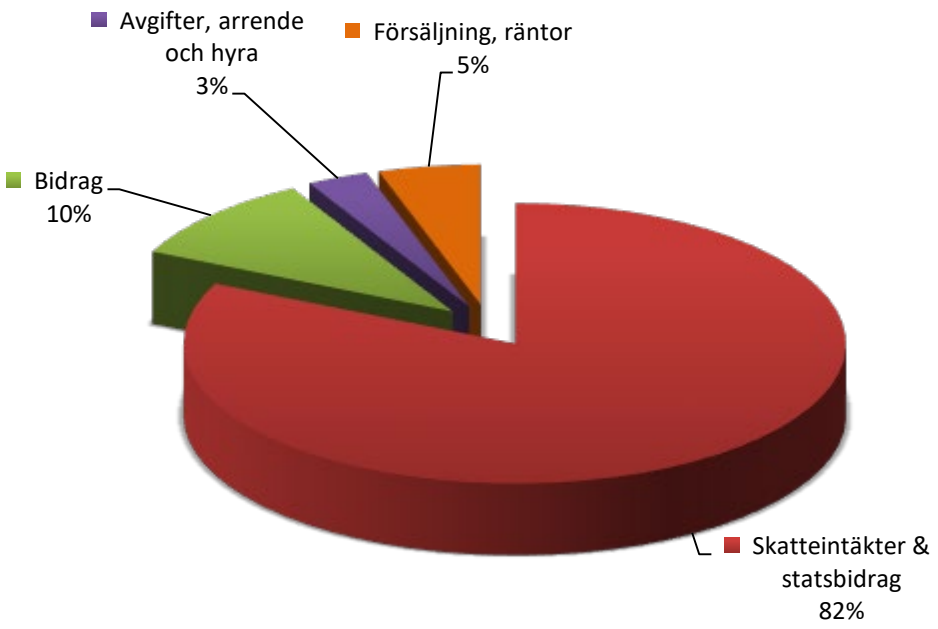

Avgiftsfinansiering

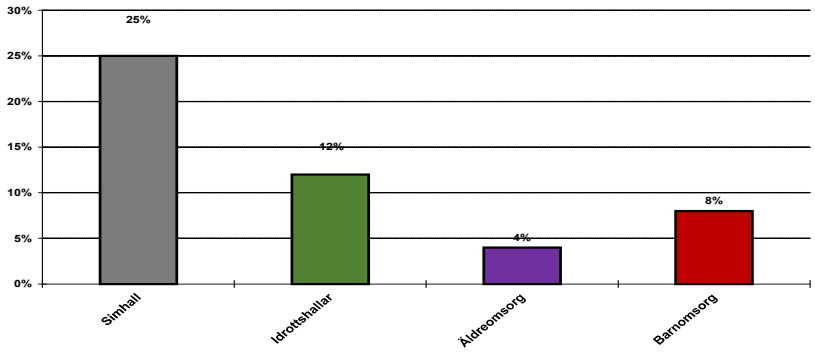

Vad används pengarna till?

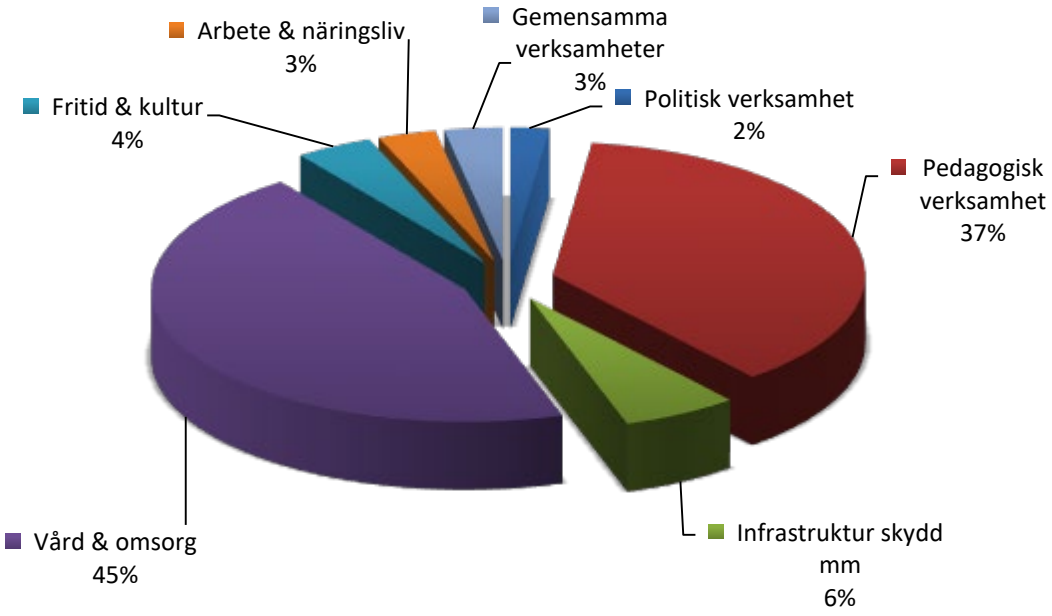

Hur används pengarna?

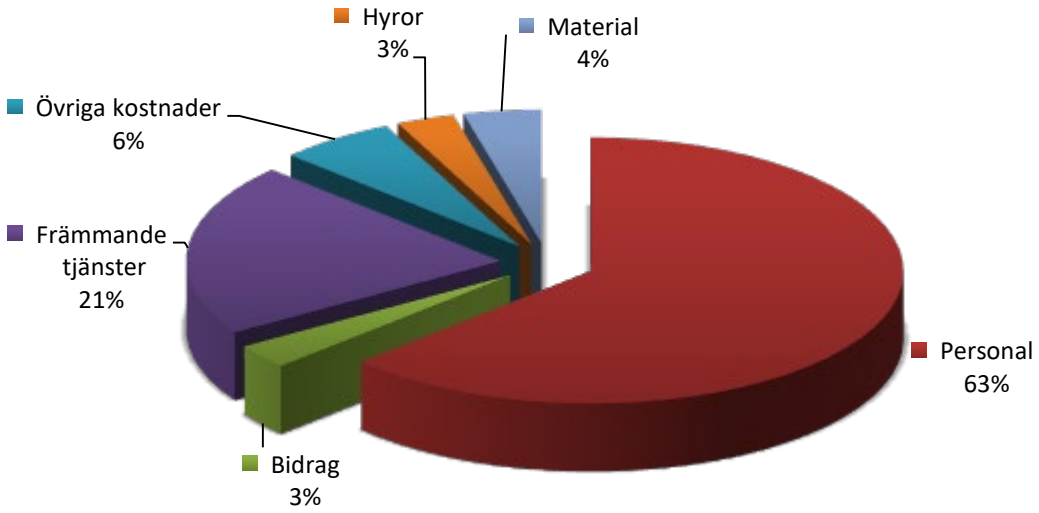

Översikt över verksamhetens utveckling

	2021	2020	2019	2018	2017
Antal invånare	18 804	18 867	18 949	19 033	19 028
Skattesats	22,36	22,36	22,36	22,36	22,36
Kommunkoncernen					
Årets resultat koncernen Mkr	100,6	48,3	4,2	-5,6	-0,7
Soliditet, koncernen %	34,3	31,7	31,3	31,1	31,7
Balansomslutning koncernen Mkr	2 668	2 574	2 441	2 435	2 338
Likvida medel koncernen Mkr	225	159	28	-5	43
Låneskuld koncernen, Mkr	1 129	1 145	1 187	1 127	1 018
Investeringar koncernen Mkr	105	129	150	253	235
Eget kapital/invånare koncernen	48 705	43 212	40 388	39 901	39 051
Antal tillsvidareanställda	1 720	1 704	1 779	1 821	1 844
Kommunen					
Årets resultat kommunen Mkr	69,3	23,3	-21,2	-25,3	-13,5
Soliditet, kommunen %	55	53	56	56	56
Balansomslutning Mkr	1 127	1 045	954	975	1 006
Likvida medel kommunen Mkr	119	79	-12	-48	-25
Låneskuld kommunen, Mkr	130	130	80	30	30
Investeringar kommunen Mkr	43	39	31	44	68
Eget kapital/invånare kommunen	33 240	29 454	28 080	29 087	29 604
Nettokostnads andel %	95 %	99 %	102 %	103 %	101 %
Antal tillsvidareanställda	1 593	1 579	1 648	1 689	1 719

DEN KOMMUNALA KONCERNEN

Ljusdals kommun är en av Sveriges 290 kommuner och är en politisk styrd organisation. De förtroendevalda har huvudansvaret för den kommunala verksamheten.

Under mandatperioden 2019-2022 råder ett minoritetsstyre i Ljusdals kommun. Socialdemokraterna, Miljöpartiet och Liberalerna har under namnet Triaden ingått teknisk valsamverkan.

Kommunfullmäktige är det högsta beslutande organet i kommunen och det är kommunens invånare som utser vilka förtroendevalda som ska sitta i kommunfullmäktige. Det görs i det allmänna valet var fjärde år. Kommunfullmäktige utser sedan styrelser och nämnder. De ska sedan leda och samordna kommunens verksamheter och bereder även ärenden till kommunfullmäktige.

I förvaltningarna utförs det arbete som den politiska organisationen beslutat om. Förvaltningarna består av tjänstemän. En förvaltning lyder under en nämnd.

Inom kommunens organisation hittar du också ett antal kommunala bolag som ansvarar för sina specifika områden. Ljusdals kommun har två helägda kommunala bolag; Ljusdals Energiföretag AB och AB Ljusdalshem, som i sin tur äger ett antal dotterbolag. Kommunen äger även en näringslivspolitisk stiftelse; Stiftelsen Närljus, som dock är under avveckling.

I dag är vi ungefär 1700 personer som på ett eller annat sätt arbetar inom den kommunala organisationen eller inom kommunens bolag.

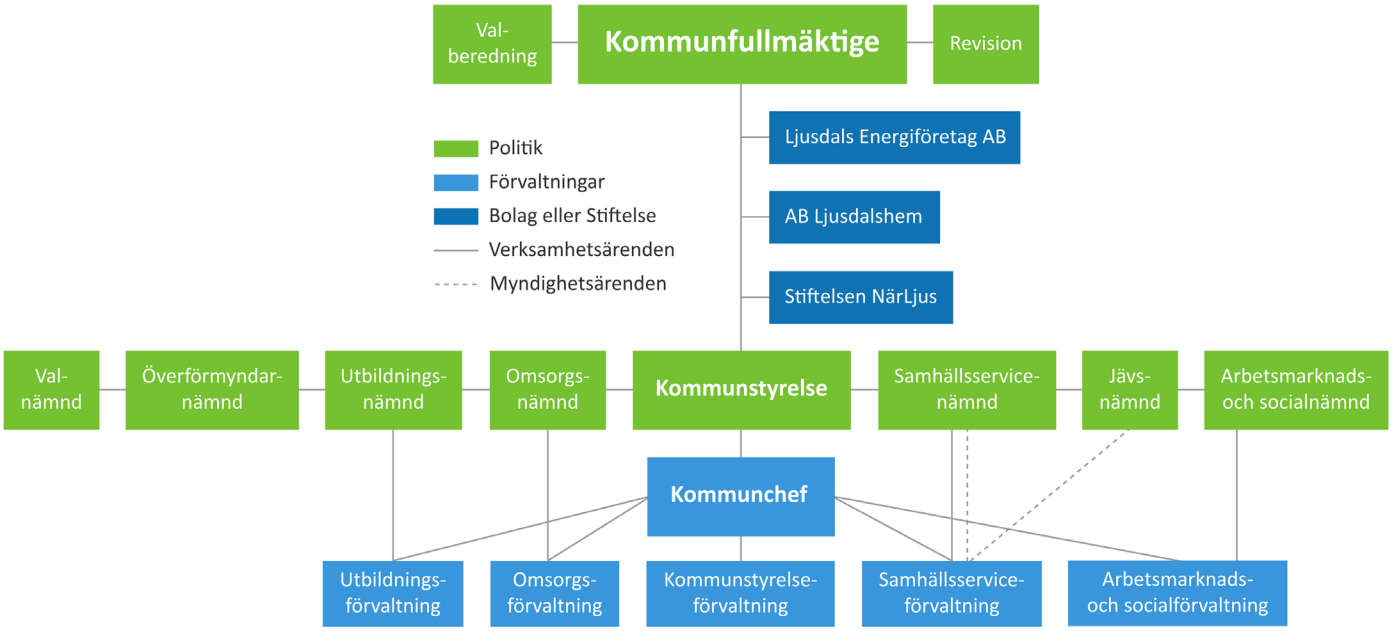

Samhällsekonomins utveckling
Den samhällsekonomiska tillväxten har stor inverkan på skatteunderlagets utveckling. För kommunernas del är det i huvudsak ökad sysselsättning och ökade löner som tillsammans med en ökad befolkningsmängd ger ett positivt nettotillskott i ekonomin.

Efter den exceptionella turbulensen i samhällsekonomin under 2020 har den globala BNP-tillväxten sammantaget återhämtat sig i snabb takt under 2021. Även i OECD-området har tillväxten varit positiv. En expansiv finanspolitik i många länder med stora stimulansåtgärder har bidragit till den positiva utvecklingen av den internationella konjunkturen och tillväxten i samhällsekonomin.

Den ekonomiska tillväxten i Sverige har också ökat snabbt. Under 2021 redovisar kommunsektorn i likhet med 2020 ett oväntat starkt ekonomiskt resultat till stor del beroende på stark skatteunderlagsutveckling och stora statliga bidrag för att lindra effekterna av Corona-pandemin.

En viktig faktor för kommunerna är att staten har god ordning på sina finanser. Då minskar risken för plötsliga statliga indragningar. De senaste bedömningarna tyder på ett gott statsfinansiellt utgångsläge med en relativt låg statsskuld sett i ett internationellt perspektiv. Detta har möjliggjort de senaste årens stora statliga stöd till kommunsektorn med anledning av Corona-epidemin.

Befolknings- och sysselsättningsutveckling
Förutom att befolkningsutvecklingen påverkar behov och efterfrågan på kommunens tjänster, har den betydelse för kommunens intäkter genom skatter och bidrag från systemet för kommunal-ekonomisk utjämning. I Ljusdal har befolkningen minskat med 199 invånare eller 1,0 % under de senaste 10 åren (2010-2020) och uppgick 1/11 2021 till 18 805 invånare.

Sysselsättningsutvecklingen i Ljusdals kommun har förbättrats under förra året och arbetslösheten uppgick till 8,5 % vid utgången av 2021 vilket är 1,3 procentenheter lägre än 2020. Även i länet och i riket har arbetslösheten minskat under 2021. Arbetslösheten i Ljusdal ligger lägre än i länet (9,3 %), men högre än riket (7,2 %). Trots en uppgång av antalet sysselsatta förutses en förhållandevis hög andel arbetslösa de närmaste åren.

Ljusdals kommuns ekonomi
Ljusdals kommuns ekonomi har i grunden hyggliga ekonomiska förutsättningar med en acceptabel soliditet, medel avsatta till pensioner, ett positivt finansnetto, rimliga investeringsnivåer och en förhållandevis låg låneskuld.

Verksamhetens nettokostnader synes dock ligga på en hög nivå jämfört med andra kommuner. Några nämnder har också brottats med obalanser och budgetunderskott under många år.

Kommunens ekonomiska utveckling är för närvarande balanserad efter några år med negativa resultat. År 2020 redovisade kommunen ett positivt resultat på 23,3 Mkr. Bokslutet för år 2021 innebär ett överskott med ca 69,3 Mkr. Bägge dessa års oväntat starka resultat beror till stor del på poster av engångskaraktär (t.ex. extraordinära statliga stöd för Corona-pandemin). De tidigare årens (2017-2019) underskott blir därmed helt återställda.

Verksamhetsrisker
I kommunens reglemente för intern kontroll regleras hur nämnder och förvaltningar arbetar med risker i verksamheten. Förvaltningarna tar fram en bruttolista med förslag på risker som kan finnas i organisationen. Riskerna bedöms ur ett sannolikhets- och konsekvensperspektiv. De risker som har hög sannolikhet och allvarliga konsekvenser prioriteras till nämndens punkter på den årliga interna kontrollplanen. Vid årets slut rapporteras hur arbetet fortlöpt och utfallit. Avvikelser bedöms och vid behov föreslås förändrade rutiner. Sammanfattningsvis har kommunen ett kontinuerligt arbete med att kartlägga, identifiera och vid behov åtgärda risker av olika slag i verksamheten. Det pågår för närvarande ett utvecklingsarbete med implementering av systemstöd för intern kontroll.

På längre sikt är det överskuggande problemet den förskjutning som sker i befolkningsstrukturen mot en ökad andel äldre. Den demografiska utmaningen beror, något förenklat, på att antalet personer i behov av välfärdstjänster ökar snabbare än antalet invånare i yrkesför ålder. Samtidigt är det den arbetsföra befolkningen som ska svara för såväl finansiering som bemanning av välfärden. Riskerna med ovanstående demografiska utmaning är dels att kostnaderna för äldreomsorg ökar snabbare än skatteintäkterna och dels att delar av den arbetskraft kommunen behöver i framtiden inte finns att tillgå.

Finansiella risker
I kommunens finanspolicy regleras hur finansiella risker som finansieringsrisk, ränterisk, likviditetsrisk och motpartsrisk ska hanteras. Målsättningar är satta om god spridning av kapitalbindning och räntebindning, god likviditetsreserv samt god spridning av motparter. Sammanfattningsvis har målsättningarna om hantering av dessa risker uppfyllts.

HÄNDELSER AV VÄSENTLIG BETYDELSE

Även under 2021 har pandemin präglat kommunsektorn och inneburit stora utmaningar. Kommunens verksamheter har behövt planeras och ställas om i takt med att smittoläget gått in i olika faser.

Osäkerheten i ekonomiska bedömningar och prognoser var ovanligt stor inför 2021, både på grund av den fortsatta utvecklingen av pandemin och den efterföljande återhämtningen av den svenska ekonomin.

Under året sköt staten till stora tillfälliga statsbidrag för att hantera den pågående pandemin och skatteunderlagets utveckling reviderades upp under året med högre skatteintäkter till kommuner och regioner. Den starka börsutvecklingen har även bidragit till högre finansiell avkastning på kommunsektorns placeringar. Därtill har kostnads-utvecklingen inom vissa verksamheter varit lägre till följd av lägre efterfrågan pga. pandemin. Även investeringstakten har varit lägre än normalt.

Detta medförde sammantaget att årets resultat blev oväntat starkt för hela kommunsektorn. Kommuner och regioner har för andra året i rad, pandemin till trots, därmed fått ett starkt resultat under 2021.

En händelse av väsentlig betydelse som inträffat efter räkenskapsårets slut är Rysslands invasion av Ukraina.

Denna händelse har skapat en turbulens i det säkerhetspolitiska läget vars konsekvenser är svåra att överblicka i dagsläget.

Effekter av nedgångar på världens börser, stigande räntor, priser och inflation, ökande flykting-strömmar etc. kommer sannolikt att påverka kommunerna påtagligt.

Ljusdals komun följer noga utvecklingen i Ukraina och säkerhetsläget i vår omvärld. Vi samverkar med andra myndigheter och kommuner för att vara förberedda för olika scenarier och framtida behov.

Nedan beskrivs kommunens nya styrmodell för verksamhetsplanering så som den har byggts upp i det nya beslutsstödsystemet Stratsys (som håller på att implementeras för närvarande).

Styrmodell

Ett fokus i arbetet med den nya styrmodellen har bland annat varit att minska antalet styrnivåer från 6-8 stycken till en nivå som är hanterbar praktiskt i arbetet och i Stratsys, samtidigt som god planering och rapportering underlättas. Då varje nivå kräver både ett eget uppläggningsarbete, uppföljning/mätning och rapportering, är erfarenheten den att ju fler nivåer, desto mindre användning.

Nedan är en sammanfattning av modellen och de olika nivåerna. Modellen omfattar 3 nivåer; *Agenda 2030*, *Uppdrag* och *Projekt* samt en ”personlig nivå” för *aktivitetsplanering*.

Agenda 2030

Agenda 2030-målen[1] utgör basen för styrningen och ska eftersträvas av hela koncernorganisationen tillsammans. Målen förtydligas beskrivningsmässigt genom ett antal delmål. Uppdrag riktas mot ett eller flera Agendamål – ett huvudmål och kopplingar till andra. Målen mäts med indikatorer i Kommundatabasen Kolada eller med kommunspecifika indikatorer. Målsamordnarna på respektive förvaltning är ansvariga för dessa mål. Kommunstyrelseförvaltningen ansvarar för helheten. Politiken gör eventuella prioriteringar inom Agenda-målen för önskat fokus.

Vidare prioriterar politiken för verksamhetsriktningen genom att samla ”Prioriterade uppdrag” i ett eget målområde. Prioriterade uppdrag är ännu inte beslutat, men i förslaget ligger ”Attraktiva Ljusdal” respektive ”Hållbara Ljusdal” till vilka projekt kopplas för genomförande.

Uppdrag

Uppdrag är en nedbrytning av Agenda 2030 målen för att konkretisera på vilket sätt målen ska nås inom ett givet tidsperspektiv – vad man ska göra. Dessa tar kommunfullmäktige och/eller nämnderna fram och prioriterar en gång per år i verksamhetsplaneringen. Uppdragen riktas då mot hela organisationen eller den egna förvaltningen, i syfte att tydliggöra vad som ska göras för att förverkliga målen. Även uppdragen mäts via indikatorer och har ansvariga personer (kommunchef och/eller förvaltningschef). För

[1] Agenda 2030 med 17 globala mål för hållbar utveckling syftar till att utrota fattigdom och hunger, förverkliga de mänskliga rättigheterna för alla, uppnå jämställdhet och egenmakt för alla kvinnor och flickor samt säkerställa ett varaktigt skydd för planeten och dess naturresurser. Globala målen är integrerade och odelbara och balanserar de tre dimensionerna av hållbar utveckling: den ekonomiska, den sociala och den miljömässiga.

uppdragen ska önskad effekt anges och mätas (medborgar-/samhällsperspektiv).

Här beslutar politiken om vilka de ”Prioriterade uppdragen” är för varje mandatperiod och/eller verksamhetsår.

Projekt

Projekt tas fram inom respektive förvaltning för att tydliggöra hur verksamheten avser att lösa uppdragen. Projekten har projektansvariga, start- och slutdatum samt statusuppföljning. Även här behöver förtydligande/önskad effekt anges men ur ett medarbetar-/organisatoriskt perspektiv. Här mäts framsteg i projektet, mer än mot generella indikatorer. Projekt kan också komma från politisk nivå i form av aktivitetsutökningar mot befintliga uppdrag. Hur de genomförs planeras av förvaltningarna.

Projekt kopplade till de prioriterade uppdragen ska också kopplas mot Agenda 2030-mål. Detta då alla projekt ska bidra till ökad hållbarhet enligt Agenda 2030 enligt tidigare beslut i kommunfullmäktige.

Aktiviteter

Aktiviteter i sin tur är uppgifter som ska genomföras för att uppnå projektets önskade resultat och effektmål. Här finns inget återrapporteringskrav vidare i organisationen, utan endast i dialog med projektansvarig. Därför hanteras aktiviteterna i personliga eller projektkopplade ”do-boards” med koppling till verksamhetsplanen. Den som ansvarar för återrapporteringen av projektets resultat/progress kan använda sig av ”do-boarden” som ett underlag för sin rapportering.

God ekonomisk hushållning

Kommunallagen stadgar att kommuner *måste* ha balans i ekonomin, kostnaderna får inte överstiga intäkterna. Utöver detta balanskrav ska kommunerna även ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet.

Kommuner har sedan år 1992 haft krav på sig att verksamheten ska bedrivas enligt god ekonomisk hushållning. Vidare ska god ekonomisk hushållning prägla hela den kommunala koncernen.

Kommunfullmäktige beslutar om målen för god ekonomisk hushållning och dessa anges i kommunens budget.

Det finansiella perspektivet av god ekonomisk hushållning innebär bland annat att varje generation själv ska bära kostnaderna för den service som den själv konsumerar, det vill säga ingen generation ska behöva betala för det som en tidigare generation har förbrukat.

Verksamhetsperspektivet tar sikte på att kommunen måste bedriva sin verksamhet på ett kostnadseffektivt och ändamålsenligt sätt för att kunna skapa förutsättningar för en god ekonomisk hushållning.

För att säkerställa detta måste det finnas ett klart samband mellan resurser, prestationer, resultat och effekter.

Nedan redovisas hur måluppfyllelsen har uppnåtts i Ljusdals kommun.

Mål ur ett finansiellt perspektiv

I Budget 2021 fastställdes det finansiella målet:
Kommunens resultat ska återställa de årliga negativa balanskravsunderskotten.
Ljusdals kommun klarar det årliga finansiella mål som kommunfullmäktige har ställt upp för 2021. Inför Budget 2023 och ELP 2024-2025 ska nya finansiella mål fastställas.

Mål ur ett verksamhetsperspektiv

Utifrån kommunfullmäktiges mål, som utgår ifrån Agenda-2030 målen, och prioriterade uppdrag har respektive förvaltning tagit fram projekt och aktiviteter för att uppnå målen/uppdragen.

Sammanfattningsvis har ett flertal av uppdragen har löpt på enligt plan. Dock visar resultatet för 2021 att en del blivit framskjutna eller omprioriterade till följd av pandemin samt att vissa uppdrag inte kunnat genomföras pga. resursbrist. Många viktiga mål, uppdrag och utvecklingsarbeten har dock genomförts med goda resultat.

Det återstår fortfarande en hel del arbete för att nå i mål i alla de uppdrag som givits till förvaltningarna.

Kommunen kan se tillbaka på ett händelserikt år där den nya styrmodellen för verksamhetsplanering har byggts upp och implementerats i det nya beslutsstödsystemet Stratsys. Detta utvecklingsarbete kommer att fortsätta under 2022.

Sammantaget görs bedömningen att målarbetet utvecklats i en positiv riktning och att merparten av målen har uppfyllts eller är nära måluppfyllelse

I separat bilaga återfinns en sammanställning över respektive förvaltnings mer detaljerade årsrapport innehållande uppföljning av mål och uppdrag.

Uppsiktsplikt över bolagen

Kommunfullmäktige styr de kommunala bolagen genom ägardirektiv.

Kommunstyrelsen har utvärderat bolagens verksamhet och bedömer att den är förenlig med fastställda ändamål och direktiv.

Årets resultat

Ljusdals kommun redovisar ett plusresultat om 69,3 Mkr för år 2021, vilket är bättre än den prognos som lämnades i samband med delårsrapporten (45 Mkr). Det är också en förbättring med 46 Mkr jämfört med 2020 då resultatet var 23,3 Mkr.

Det är framförallt en snabbare återhämtning av den svenska ekonomin än förväntat och särskilda statliga stöd till följd av coronapandemin, som ligger bakom resultatet. Det har medfört högre skatteintäkter, statsbidrag och ökat värde för medel avsatta till framtida pensioner.

Verksamhetens nettokostnader ökade med 14 Mkr (12 Mkr 2020) och skatteintäkter och statsbidrag ökade med 66 Mkr (48 Mkr 2020). Nämnderna redovisar en positiv budgetavvikelse med 5,5 Mkr. En avsättning för gamla deponier har gjorts med 17,1 Mkr. Årets investeringar uppgår till 43 Mkr (netto), vilket är 51 Mkr lägre än budget.

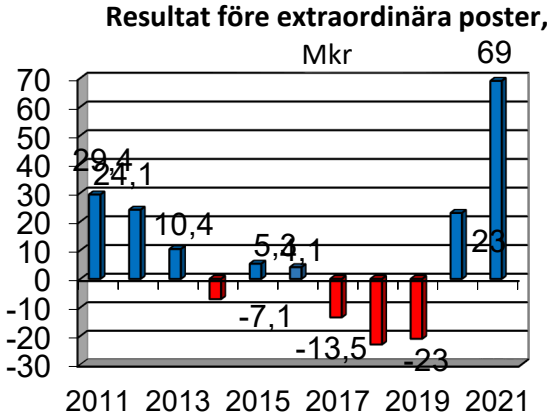

Budgetavvikelse

Nämndernas nettoavvikelse mot budget uppgår till 5,5 Mkr, vilket är 18,3 Mkr bättre än den prognos som lämnades i samband med delårsrapporten.

Kommunledningen har under året haft ett starkt fokus på ekonomistyrningen. Detta återspeglas i nämndernas resultatutveckling.

Arbetsmarknads- och socialnämnden redovisar ett underskott med -6,7 Mkr. Avvikelserna är främst hänförliga till individ och familjeomsorg. Omsorgsnämnden redovisar ett underskott med -0,4 Mkr. Avvikelserna är främst hänförliga till äldreomsorg.
Utbildningsnämnden redovisar ett överskott med 7,8 Mkr. Överskottet beror på lägre kostnader för kost och IT-stöd än budgeterat, svårberäknad ersättning för sjuklöner i samband med Covid-19 samt mer statsbidrag än prognostiserat.
Samhällsservicenämnden redovisar ett överskott med 2,3 Mkr samt kommunstyrelsen redovisar ett överskott med 1,9 Mkr.

Utförligare redovisning av nämndernas resultat finns i respektive nämnds verksamhetsberättelse. För nämnderna totalt sett har nettokostnaderna ökat med 0,9 Mkr jämfört med föregående år.

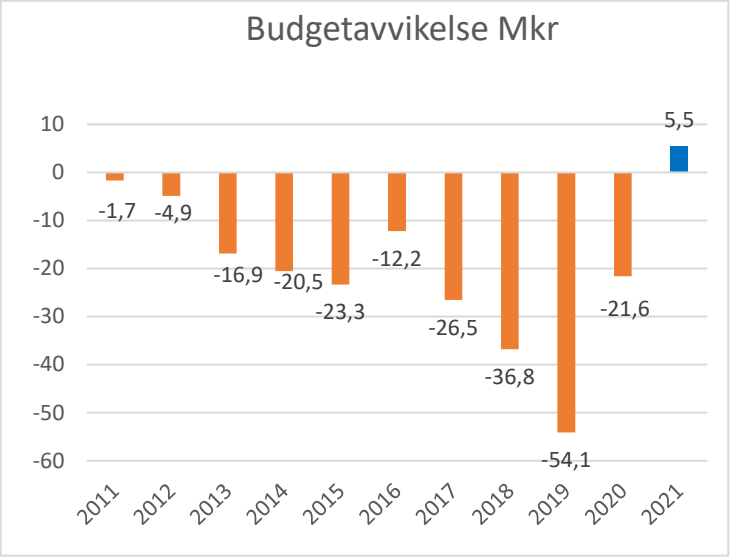

Nettokostnadernas andel av skatteintäkterna

Verksamhetens nettokostnader

Nettokostnadernas andel av skatteintäkter och statsbidrag visar hur stor del som går till den löpande verksamheten. Om nyckeltalet överstiger 100 % täcker inte de skatteintäkter och statsbidrag den löpande verksamheten och inte heller finansnettot. För år 2021 är detta nyckeltal 95 % och nettokostnaderna ökade under året med 26 Mkr till 1 277 Mkr.

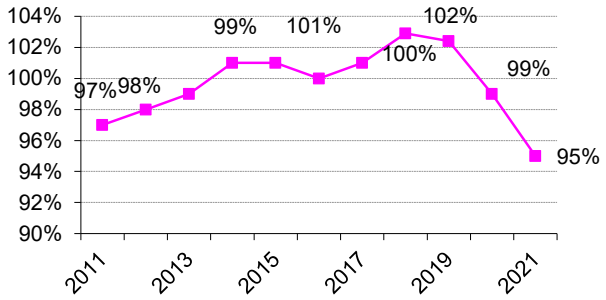

Skatteintäkter och statsbidrag

Skatteintäkter och generella statsbidrag har ökat 66 Mkr till totalt 1 324 Mkr jämfört med föregående år. Skatteintäkterna har ökat med 40 mkr och statsbidragen har ökat med 26 Mkr. Slutavräkningen för 2020 har justerats med 3,1 Mkr och den preliminära slutavräkningen för 2021 uppgår till 21,6 Mkr.

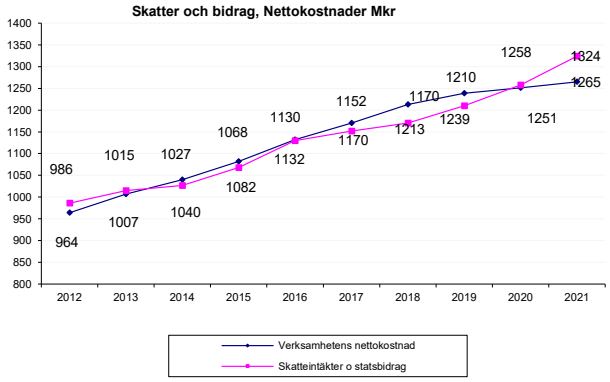

Finansnetto

Kommunens redovisar ett positivt finansnetto med 22,5 Mkr, en ökning med 6 Mkr jämfört med föregående år. Värdering av pensionsmedlen till verkligt värde samt borgensavgifter från koncernbolagen utgör de huvudsakliga förklaringarna.

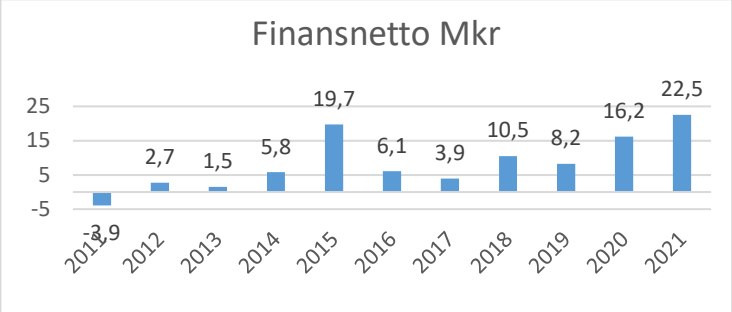

Investeringar

Årets investeringar uppgår till 43 Mkr och avser i huvudsak reinvesteringar i materiella anläggnings-tillgångar. De största objekten är skogsmaskiner på Naturbruk samt värmesystem på Los skola.

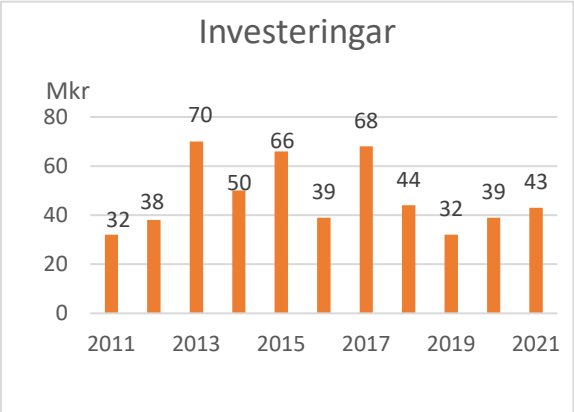

Skulder

Kommunens låneskuld uppgår till 130 Mkr och är fördelad på 5 olika lån. Under 2021 var den genomsnittliga räntesatsen 0,71%. Lånens genomsnittliga ränte- och kapitalbindning uppgår till 2,04 år.

Kommunen redovisar finansiella leasingavtal avseende fordon. Förpliktelsen att i framtiden betala leasingavgifter redovisas som en skuld i balansräkningen.

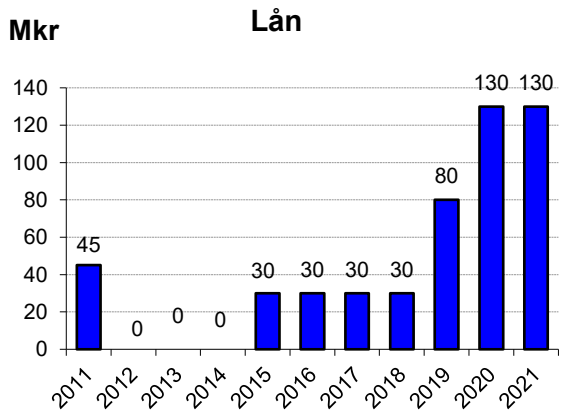

Pensionsförpliktelser

Kommunen redovisar pensionsskulder enligt den s.k. blandmodellen. Pensionsavsättningar fr.o.m. 1998 redovisas som långfristig skuld i balansräkningen medan pensionsskuld upparbetad t.o.m. 1997 redovisas som ansvarsförbindelse utanför balansräkningen. På balansdagen uppgick kommunens totala pensionsförpliktelser till 553 Mkr. Avsättning inklusive löneskatt 106 Mkr samt ansvarsförbindelse inklusive löneskatt 447 Mkr.

Under åren 2006-2015 har kommunen avsatt 5 Mkr per år enligt pensionsplan. Placeringarna följer kommunens finanspolicy. Totalt har kommunen avsatt 50 Mkr t.o.m. 2015. Från och med 2019 redovisas dessa placeringar till verkligt värde. På balansdagen värderades placeringarna till 107,3 Mkr och hade ett anskaffningsvärde är 66 Mkr.

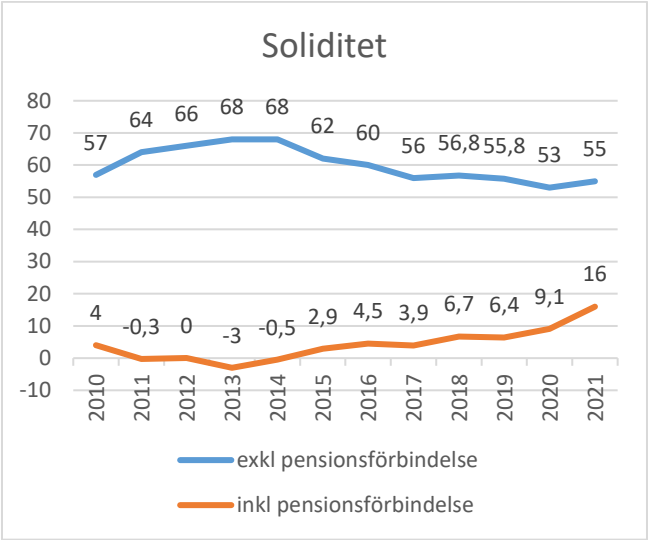

Soliditet

Soliditeten är ett mått på hur mycket av tillgångarna som finansieras med eget kapital. Soliditeten påverkas av resultatutvecklingen och förändringen av tillgångar och skulder.

Soliditeten för 2021 inklusive ansvarsförbindelsen för pensionsförpliktelser (utanför balansräkningen) utgör 15,8 %, en förbättring 6,7 procentenheter jämfört med föregående år. Soliditeten för 2021 exklusive ansvarsförbindelsen för pensionsförpliktelser utgör 55 % vilket är 2 procentenhet bättre än 2020.

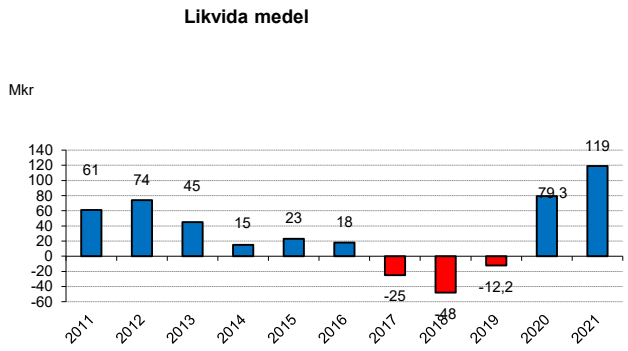

Likviditet

Kommunens kassalikviditet var 119 Mkr vid årsskiftet. Utöver denna betalningsberedskap finns även en kortfristig ränteplacering med 50 Mkr samt en avtalad checkkredit på koncernkontot med 100 Mkr.

Sammanställd redovisning

Syftet med den kommunala koncernredovisningen är att få en helhetsbild av kommunens ekonomi och åtaganden. Denna kan ligga till grund för analyser och ge möjlighet till styrning av kommunens ekonomi, oavsett om verksamheten bedrivs i förvaltnings- eller bolagsform. I den kommunala redovisningslagen används begreppet sammanställd redovisning, vilket är synonymt med koncernredovisning. Koncernredovisningen omfattar aktiebolag, stiftelser och föreningar i vilka kommunen har ett betydande inflytande. Här avses de fall där kommunens röstandel överstiger 20 %.

Verksamheten under året

- Under året har energikoncernen genomfört ett större renoveringsarbete på en av fjärrvärmepannorna i Ljusdal
- Reinvesteringar i elnätet har under 2021 fortsatt. Fokus har varit på ökad person- och leveranssäkerhet.
- Ljusnet har under året endast genomfört några mindre utbyggnadsprojekt. Bland dessa finns ett nytt stugområde på Öjebergetstopp i Järvsö samt Kläppa by i Ljusdal.
- På återvinningscentralen har renhållningen tillsammans med AME ordnat en insamlingspunkt av fritidsartiklar, renhållningen står för platsen och AME har byggt en lokal. Fritidsbanken hämtar de insamlade artiklarna till sin verksamhet, där de lånas ut till kommunens invånare.
- Projektet gällande framtida vattenförsörjning för Ljusdal-, Färila- och Järvsöområdet har pågått under flera år och under våren 2021 sammanfattades resultaten och tänkbara framtida alternativ. Projektet är nu pausat i väntan på mer konkreta beslut om utbyggnadsplaner i Järvsö.
- Ljusdalshem har från och med 1 januari 2020 övertagit förvaltningen av merparten av Ljusdals Kommuns fastigheter vilket innebär utökad verksamhet. Koncernen har vid årsskiftet 174 lägenheter avsedda för trygghetsboende.
- Närljus är under avveckling och någon verksamhet har ej bedrivits under året.

Årets resultat

Kommunkoncernen redovisar i den sammanställda redovisningen ett positivt resultat om 108,9 mkr före bokslutsdispositioner och skatt. Årets resultat efter bokslutsdispositioner och skatt är 100,6 mkr.

Investeringar

Investeringarna i koncernen uppgick till 105 mkr under år 2021.

Soliditet/Likviditet/Låneskuld

Soliditeten i koncernen är 34,3 %, vilket är 2,6 procentenheter högre än föregående år. Inräknat kommunens pensionsförbindelse är soliditeten 17,6 %, en ökning med 3,87 procentenheter.

Koncernens samlade likvida medel var 225 mkr och låneskulden minskade 16 mkr till 1 129 mkr.

Pensionsförpliktelser

Koncernens totala pensionsförpliktelser uppgår till 553,3 Mkr. Avsättning inklusive löneskatt 106,4 Mkr samt ansvarsförbindelse inklusive löneskatt 446,9 Mkr.

Antal anställda

Antalet anställda i kommunkoncernen uppgick vid årsskiftet 2021/2022 till 1720 tillsvidareanställda, att jämföra med 1 704 föregående år.

Framtid

Ljusdal Energikoncernen fortsätter med att utveckla koncernen för att optimera resurserna och framtidsrusta är en ständigt pågående process. Koncernen kommer att arbeta med Ljusdals kommuns styrmodell för att tillsammans med kommunens förvaltningar och bolag uppnå övergripande målområdena baserade på Agenda 2030. VA-verksamheten står inför stora utmaningar med att reinvestera i ledningsnät och anläggningar. Renhållningen kommer att fortsätta med införandet av matavfallsinsamlingen i flerbostadshus. *Ljusdalshem* fortsätter arbetet med att spara energi.

Ekonomiska engagemang i kommunkoncernen

Intäkter, kostnader, borgen (tkr)

	Försäljning		Borgen	
Enhet	Köpare	Säljare	Givare	Mottagare
Ljusdals kommun	56 832	6 485	1 092 327	
Ljusdals Energiföretag AB	3 911	44 446		606 057
AB Ljusdalshem konc	31 993	41 802		486 270
Stiftelsen Närljus	7	10		

Bidrag, tillskott, utdelningar (tkr)

	Ägartillskott	Återbet	Utdelning	
Enhet	Givare	Mottagare	Givare	Mottagare
Ljusdals kommun				65
Ljusdals Energiföretag AB				
AB Ljusdalshem			65	
AB Ljusdals Servicehus				
Stiftelsen Närljus				

Enligt kommunallagen ska kommunens ekonomi planeras och styras mot ett resultat i balans, vilket innebär att intäkterna minst ska överstiga kostnaderna såväl i budget som i bokslutet.

Eventuella underskott i bokslutet ska inarbetas inom tre år enligt en åtgärdsplan som kommunfullmäktige beslutar om.

Detta innebär att det egna kapitalet säkras över tiden genom planering och styrning för att nå balans.

Vid avstämning mot lagens krav är huvudprincipen att realisationsvinster samt orealiserade vinster/förluster inte ska inräknas i intäkterna.

Årets resultat efter hänsyn tagen till realisationsvinster och orealiserade vinster/förluster i värdepapper uppgår till plus 48,4 Mkr.

Det ingående balanskravsresultatet från 2018 och 2019 om 48,1 Mkr ska regleras 2021 och 2022. Detta klaras under året då balanskravsresultatet 2021 är 48,4 Mkr.

Kommuner ges möjlighet att reservera delar av ett positivt resultat i en resultatutjämningsreserv (RUR). Denna reserv kan sedan användas i balanskravsutredningen för att jämna ut intäkter över en konjunkturcykel. I årets bokslut medges ingen avsättning till RUR. Totalt är det sedan tidigare avsatt 18,5 Mkr i RUR som kan användas i balanskravsutredning vid behov kommande år.

Balanskravsresultat (Mkr)

Årets resultat enligt resultaträkningen	**69,3**
Avgår realisationsvinster	-11,9
Avgår orealiserade vinster värdepapper	-9,0
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	**48,4**
Reservering av medel till RUR *)	**-**
Användning av medel från RUR *)	-
Årets balanskravsresultat	**48,4**
Balanskravsunderskott från tidigare år	-48,1
Ackumulerade positivt resultat	**0,3**

*) Resultatutämningsreserv

Väsentliga personalförhållanden

En kommun tillhandahåller service till sina invånare och är av naturen personalintensiv. Personalen är utan jämförelse kommunens viktigaste resurs. Drygt 62 % av kommunens kostnader, 968 Mkr, består av kostnader för personal.

Resultaträkning (Mkr)	2021	2020
Intäkter	1 598,7	1 563,0
Personalkostnader	-967,8	-956,9
Övriga kostnader	-561,6	-582,8
Resultat	**69,3**	**23,3**

Personalkostnader (Mkr)	2021	2020
Lön	650,3	637,2
Semestertillägg	7,1	6,6
Kostnadsersättningar	4,9	4,6
Sjuklön	20,5	22,8
Sociala avgifter	221,8	222,4
Pensionskostnader	63,2	63,3
Summa	**967,8**	**956,9**

Antal anställda

Ljusdals kommun hade vid årsskiftet 2021/2022 1593 tillsvidareanställda, en ökning med 14 jämfört med årsskiftet 2020/2021, då antalet var 1579. Därutöver var 151 personer tidsbegränsat anställda vid årsskiftet 2021/2022, att jämföra med årsskiftet 2020/2021 då antalet var 148.

Det totala antalet anställda var 1744 vid årsskiftet 2021/2022. Utöver dessa fanns även 62 deltids-brandmän samt ett antal timavlönade.

Könsfördelningen är 1423 kvinnor (1413 föregående årsskifte) och 321 män (314 föregående årsskifte). Den procentuella fördelningen är därmed 82 % kvinnor och 18 % män.

Åldersfördelningen visar fortfarande på en hög snittålder, ca 48 år (48 föregående årsskifte). Kommunen har många pensionsavgångar de närmaste åren.

Personalens åldersfördelning

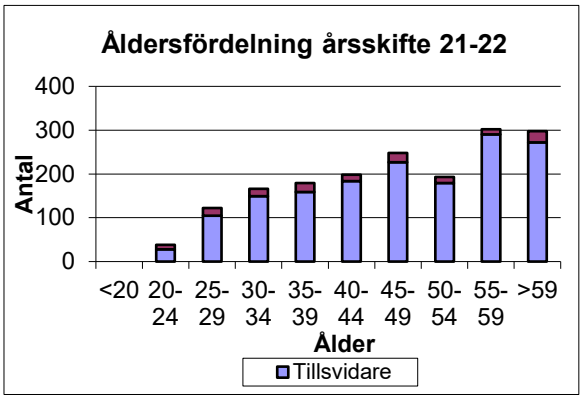

Personalförsörjning

Fram till och med år 2030 kommer ca 343 anställda att gå i pension, vilket motsvarar nästan 20 % av den samlade personalstyrkan i Ljusdals kommun.

Pensionsavgångar 2022-2030

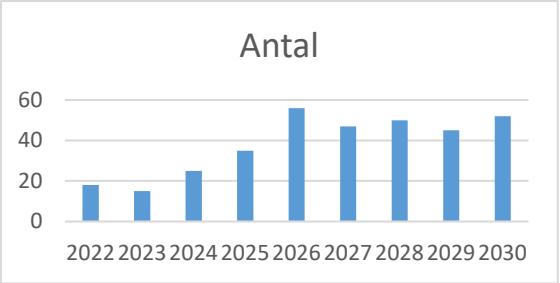

Sjukfrånvaro

Tabellen visar sjukfrånvaron i Ljusdals kommun under åren 2020 och 2021. Sjukfrånvaron redovisas i relation till ordinarie arbetstid. Långtidsfrånvaro är frånvaro från 60 dagar och mer. Vidare redovisas frånvaron för män och kvinnor, samt fördelningen av frånvaron i tre åldersgrupperingar.

Nyckeltal	2021	2020
Total sjukfrånvarotid	10,2 %	11,3 %
Tid med långtidssjukfrånvaro	54,0 %	49,4 %
Sjukfrånvarotid kvinnor	11,1 %	12,3 %
Sjukfrånvarotid män	6,1 %	7,3 %
Sjukfrånvarotid <29 år	9,7 %	12,1 %
Sjukfrånvarotid 30 – 49 år	10,6 %	11,2 %
Sjukfrånvarotid >50 år	9,9 %	11,3 %

När det gäller sjukfrånvaron har Ljusdals kommun trots utmaningarna med Covid 19 med risk för att sjukfrånvaron skulle öka vilket var ett högst sannolikt scenario har den minskat med 1,1%.

Arbetsgivaren och HR-enheten

Under de två sista åren 2020 och 2021 har mycket av arbetsgivarens arbete omfattat hanteringen av frågor kopplat till Covid 19. Detta har varit tids- och resurskrävande för beslutsfattare på alla nivåer i kommunen. Arbetsgivarens ansvar för arbetsmiljö och medarbetares välbefinnande under dessa omständigheter har varit utmanande. Därav har HR-enheten en viktig roll i det konsultativa stödet, att förmedla trygghet, tydlighet, dialog och samverkan. Det har inneburit framtagande av rutiner, arbetsrättsligt stöd, arbetsmiljöarbete med riskbedömningar, ersättningar, tillfälliga överenskommelser kopplade till kollektivavtalet AB samt framtagande av lokala kollektivavtal. Behovet av kommunikation och löpande information till organisationens chefer och medarbetare under detta år har varit hög.

Förutom ovan nämnda har HR-enheten genomfört ett omfattande arbete inom arbetsmiljö med översyn av mallar och rutiner samt undersökningar kopplat till det systematiska arbetsmiljöarbetet.

När det gäller utbildningar har nyanställda chefer tillsammans med nya skyddsombud genomgått en utbildning inom systematiskt arbetsmiljöarbete. En kompetenshöjande insats för alla chefer har startat med utbildning gällande medbestämmande- och arbetsmiljö lagstiftningen samt förhandlingar.

Året 2021 har även omfattat start av digitalisering av HR genom systemstöd för chefer och medarbetare. Med ökat systemstöd är förhoppningen att mer utrymme skapas för utvecklingsarbete i verksamheter som omfattas av bland annat delaktighet och gott ledarskap.

För Löneenheten har under 2021 stor arbetsinsats investerats i projektet Löneadministrativ samverkan i Hälsingland, med genomförandeperiod 200601-231231. Uppdraget består i att utarbeta ett förslag till hur en gemensam löneadministration ska organiseras och hur det ska genomföras samt att upphandla ett gemensamt personalsystem. Gemensam löneorganisation för samtliga hälsingekommuner utom Nordanstigs kommun träder i kraft från 2022-10-01.

FÖRVÄNTAD UTVECKLING

Kommunsektorn får nu, efter en dramatisk period där samhällsekonomin påverkats starkt negativt av Corona-pandemin, räkna med några år då konjunkturutvecklingen gradvis förbättras. Skatteunderlaget förväntas växa mer normalt än tidigare. De närmaste åren förväntas således kommunernas ekonomiska förutsättningar vara relativt goda.

Samtidigt ställer kommunens vikande befolknings-utveckling, höga verksamhetskostnader samt ambitionen om en hållbar resultatutveckling ökade krav på att få ut mer och bättre verksamhet av befintliga resurser.

Detta innebär att kommunen måste arbeta med effektiviseringsåtgärder, tuffa prioriteringar, verksamhetsanpassningar och produktivitets-förbättringar (högsta möjliga kvalitet till lägsta möjliga kostnad).

På längre sikt är det överskuggande problemet befolkningsutvecklingen och den förskjutning som sker i befolkningsstrukturen mot en ökad andel äldre.

Den demografiska utmaningen beror, något förenklat, på att antalet personer i behov av välfärdstjänster ökar snabbt samtidigt som antalet invånare i yrkesför ålder minskar.

Detta blir då en utmaning att hantera eftersom det är den arbetsföra befolkningen som ska svara för såväl finansiering som bemanning av välfärden.

Grovt räknat ökar behoven av välfärd enligt SKR med 1 procent per år den kommande tioårsperioden om alla ska få lika mycket välfärd som i dag.

Trots det starka resultatet 2021 innebär den demografiska utvecklingen framöver med stora kompetensförsörjningsbehov och svagare offentliga finanser fortsatt stora utmaningar för kommunsektorn då pandemins effekter på ekonomin förväntas bli långsiktig.

Vi måste således framöver hushålla med våra resurser och samtidigt sträva efter att få ut så mycket som möjligt av varje använd krona.

RESULTATRÄKNING (Tkr)

	NOT	KOMMUNEN		KONCERNEN	
		2021	2020	2021	2020
Verksamhetens intäkter	1	274 783	285 765	609 126	602 137
Verksamhetens kostnader	2,9	-1 513 061	-1 497 606	-1 722 130	-1 690 445
Avskrivningar	3	-38 825	-39 043	-102 259	-103 191
Verksamhetens nettokostnad		**-1 277 103**	**-1 250 884**	**-1 215 263**	**-1 191 499**
Skatteintäkter	4	857 167	817 074	857 167	817 074
Generella statsbidrag och utjämning	5	466 814	440 884	466 814	440 884
Finansiella intäkter	6	25 085	19 307	14 497	8 359
Finansiella kostnader	7	-2 617	-3 110	-22 649	-26 557
Årets resultat		**69 346**	**23 271**	**100 566**	**48 261**

BALANSRÄKNING (Tkr)

		Bokslut	Bokslut	Bokslut	
TILLGÅNGAR		**2021**	**2020**	**2021**	**2020**
Anläggningstillgångar					
Immateriella anläggningstillgångar	10			932	932
Materiella anläggningstillgångar	11	692 374	691 115	2 144 925	2 153 069
varav mark, byggnader o tekn.anl.		623 600	630 607	2 039 610	2 056 469
varav maskiner och inventarier		68 774	60 508	105 315	96 600
Finansiella anläggningstillgångar	12	89 822	89 822	24 954	25 073
Summa anläggningstillgångar		**782 196**	**780 937**	**2 170 811**	**2 179 074**
Omsättningstillgångar					
Förråd		1 662	2 331	10 964	14 426
Fordringar	13	116 688	87 989	153 834	126 690
Kortfristiga placeringar	14	107 322	94 397	107 322	94 397
Kassa och bank		118 955	79 349	225 210	159 012
Summa omsättningstillgångar		**344 627**	**264 066**	**497 330**	**394 525**
SUMMA TILLGÅNGAR		**1 126 823**	**1 045 003**	**2 668 141**	**2 573 599**
SKULDER OCH EGET KAPITAL					
Årets resultat	15	69 346	23 271	100 566	48 261
Resultatutjämningsreserv		18 529	18 529	18 529	18 529
Övrigt eget kapital		537 180	513 909	796 751	748 490
Summa eget kapital		**625 055**	**555 709**	**915 846**	**815 280**
Avsättningar					
Avsättning för pensioner och liknande förpliktelser	16	106 030	94 085	106 417	94 496
Andra avsättningar	17	17 134	0	75 866	52 864
Summa avsättningar		**123 164**	**94 085**	**182 283**	**147 360**
Skulder					
Långfristiga skulder	18	142 424	142 356	1 141 149	1 157 324
Kortfristiga skulder	19	236 180	252 853	428 863	453 635
Summa skulder		**378 604**	**395 209**	**1 570 012**	**1 610 959**
Summa skulder och eget kapital		**1 126 823**	**1 045 003**	**2 668 141**	**2 573 599**
Panter och ansvarsförbindelser					
Ansvarsförbindelse					
Pensionsförpliktelse som inte har tagits upp bland skulderna eller avsättningarna	16	446 911	460 210	446 911	460 210
Övriga ansvarsförbindelser	20,21	1 098 349	1 124 491	6 318	5 228
Leasing	18				

KASSAFLÖDESANALYS (Tkr)

	NOT	KOMMUNEN		KONCERNEN	
		2021	2020	2021	2020
Den löpande verksamheten					
Årets resultat		69 346	23 271	100 566	48 261
Justering för av- och nedskrivningar	3	38 826	39 043	102 260	103 191
Justering för gjorda avsättningar	22	29 079	11 259	34 884	14 868
Justering för övriga ej likviditetspåverkande poster	23	-13 332	-6 807	-8 197	-5 386
Medel från verksamheten för förändring av rörelsekapital		**123 919**	**66 766**	**229 513**	**160 934**
Lager (ökning- / minskning+)		669	-709	669	-3 143
Korta fordringar (ökning- / minskning+)		-28 699	-5 259	-24 108	10 785
Korta skulder (ökning+ / minskning-)		-16 673	18 267	-27 412	41 802
Kassaflöde från den löpande verksamheten		**79 216**	**79 065**	**178 662**	**210 378**
Investeringsverksamhet					
Investering i anläggningar		-44 244	-39 759	-104 656	-129 330
Försäljning av anläggningar		4 160	476	4 766	10 265
Omklassificering		0	102	78	145
Investering i finansiella anläggningstillgångar		0	0	118	79
Försäljning av finansiella anläggningstillgångar					
Nedskrivning finansiella anläggingstillgångar					
Kassaflöde från investeringsverksamhet		**-40 084**	**-39 181**	**-99 694**	**-118 841**
Finansieringsverksamheten					
Nyupptagna lån		0	50 000	0	73 000
Amortering av skuld				-13 244	-35 455
Ökning av investeringsbidrag		1 413	463	1 413	463
Förändring leasingskuld		-938	1 248	-938	1 248
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		**475**	**51 711**	**-12 769**	**39 256**
Årets kassaflöde		**39 607**	**91 595**	**66 199**	**130 793**
Likvida medel vid årets början		79 348	-12 247	159 011	28 218
Likvida medel vid årets slut		118 955	79 348	225 210	159 011
		39 607	**91 595**	**66 199**	**130 793**
RÄNTEBÄRANDE NETTOSKULD/FORDRAN					
Räntebärande nettoskuld vid årets början		-35 603	11 426	-1 130 434	-1 095 860
Räntebärande nettofordran / skuld (-) vid årets slut		-22 678	-35 603	-1 105 266	-1 130 434

DRIFTREDOVISNING(Tkr)

Nämnd/Styrelse	Redovisat 2020	Budget 2021	Redovisat 2021 Intäkt	Kostnad	Netto	Avvikelse 2021
Kommunfullmäktige	2 012	2 404		1 840	1 840	564
Revisionen	1 265	1 265		1 260	1 260	5
Kommunstyrelse	67 670	79 070	142 846	220 033	77 187	1 883
Samhällservicenämnd	111 634	116 282	31 880	145 894	114 014	2 268
Utbildningsnämnd	469 445	465 702	84 521	542 373	457 852	7 850
Omsorgsnämnd	439 162	437 169	187 808	625 421	437 613	-444
Arbetsmarknads- och socialnämnd	147 429	142 964	47 623	197 284	149 661	-6 697
Valnämnd	0	5		31	31	-26
Myndighetsnämnd	0	0		0	0	0
Jävsnämnd	160	326		167	167	159
Överförmyndarnämnd	954	936		998	998	-62
Summa nämnder, förvaltningar	**1 239 731**	**1 246 123**	**494 678**	**1 735 301**	**1 240 623**	5 500
Finansförvaltningen	-27 889	-21 887	16 136	1 779	-14 357	-7 530
Justerad:						
Poster som är ej hänförliga till verksamhetens intäkter o kostnader i RR			-224 015	-224 015		
Generella statsbidrag			-12 017			
Planenliga avskrivningar	39 042	39 135		38 826	38 826	309
Summa verksamhetens nettokostnad	**1 250 884**	**1 263 371**	**274 782**	**1 551 891**	**1 265 092**	**-1 721**
Skatteintäkter	-817 074	-825 250	857 168		-857 168	31 918
Utjämnings-/statsbidrag	-440 884	-451 617	466 813		-454 796	3 179
Finansiella intäkter	-19 307	-12 000	25 085		-25 085	13 085
Finansiella kostnader	3 110	4 000		2 611	2 611	1 389
Totalsumma	**-23 271**	**-21 496**	**1 623 848**	**1 554 502**	**-69 346**	**47 850**

INVESTERINGSREDOVISNING(Tkr)

exkl försäljning	Redovisat 2020	Budget 2021	Redovisat 2021 Utgift	Bidrag	Netto	Avvikelse
Kommunstyrelse	21 845	59 881	14 335		14 335	45 546
Samhällservicenämnd	8 729	29 220	10 114	-1 414	8 700	20 520
Utbildningsnämnd	931	2 500	2 249		2 249	251
Omsorgsnämnd	535	700	192		192	508
Arbetsmaknads- o socialnämnden	662	400	286		286	114
Finansen & Övrigt	6 596	1 000	17 068		17 068	-16 068
	39 298	**93 701**	**44 244**	**-1 414**	**42 830**	**50 871**

INVESTERINGSREDOVISNING(Tkr)

Projekt	Redovisning 2021	Redovisning tom 2021	Total budget
Skogsmaskiner, Naturbruk	14 232	14 232	
Los skola, värmesystem	4 313	4 313	4 500
Buffelns förskola	2 323	2 323	1 700
Volvo hjullastare	1 590	1 590	1 600

NOTFÖRTECKNING TILL RESULTATRÄKNING

(Tkr)		KOMMUNEN		KONCERNEN	
		2021	**2020**	**2021**	**2020**
Not 1	**Verksamhetens intäkter**				
	Försäljningsintäkter	24 436	33 506	232 854	232 678
	Taxor o avgifter	28 966	29 137	28 966	29 137
	Hyror o arrenden	25 243	27 716	141 613	137 396
	Bidrag	153 741	161 152	153 741	160 901
	Försäljning av verksamhet o konsulttjänster	31 803	32 157	31 803	32 157
	Exploateringsintäkter	1 730	20	1 730	20
	Realisationsvinster	8 284	1 381	8 284	1 381
	Försäkringsersättningar	253	305	253	305
	Övriga intäkter	327	391	9 882	8 162
	Summa	**274 783**	**285 765**	**609 126**	**602 137**
	varav jämförelsestörande post				
Not 2	**Verksamhetens kostnader**				
	Löner o sociala avgifter	-904 580	-893 095	-967 659	-958 165
	Pensionskostnader	-63 200	-63 860	-73 425	-66 503
	Inköp av anläggnings och underhållsmaterial	-2 061	-1 637	-2 061	-1 637
	Bränsle energi o vatten	-20 482	-20 655	-58 552	-48 388
	Köp av huvudverksamhet	-250 051	-244 531	-275 132	-261 709
	Lokal o markhyra	-41 527	-43 876	-8 400	-3 994
	Övriga tjänster	-74 750	-87 453	-74 750	-87 453
	Lämnade bidrag	-49 441	-54 088	-49 412	-67 618
	Realisationsförluster/utrangering	-284	-50	-284	-50
	Förändring avsättning	-17 134	0	-17 134	0
	Övriga kostnader	-89 551	-88 361	-186 854	-187 835
	Summa	**-1 513 061**	**-1 497 606**	**-1 713 663**	**-1 683 352**
	Pensioner inkluderar löneskatt med 24,26%. Till pensionsavsättningen tillkommer ränta 1 286 tkr som redovisas bland finan. kostnader.				
Not 3	**Avskrivningar**				
	Avskrivning byggnader och anläggningar	-22 521	-22 109	-76 380	-80 358
	Planenliga avskrivningar materiella anl.	-16 304	-16 934	-25 879	-22 833
	Summa	**-38 825**	**-39 043**	**-102 259**	**-103 191**
Not 4	**Skatteintäkter**				
	Preliminär skatteinbetalning	832 451	835 255	832 451	835 255
	Preliminär slutavräkning innevarande år	21 583	-13 539	21 583	-13 539
	Slutavräkningsdifferens föregående år	3 133	-4 642	3 133	-4 642
	Summa	**857 167**	**817 074**	**857 167**	**817 074**
Not 5	**Generella statsbidrag och utjämning**				
	Strukturbidrag	8 724	8 749	8 724	8 749
	Inkomstutjämning	260 642	256 469	260 642	256 469
	Kostnadsutjämning	66 071	59 705	66 071	59 705
	LSS utjämning	15 558	14 070	15 558	14 070
	Regleringsbidrag	56 141	19 385	56 141	19 385
	Kommunal fastighets avgift	47 661	42 487	47 661	42 487
	Generellt bidrag	12 017	40 019	12 017	40 019
	Summa	**466 814**	**440 884**	**466 814**	**440 884**

NOTFÖRTECKNING TILL RESULTATRÄKNING OCH BALANSRÄKNING

(Tkr)		KOMMUNEN		KONCERNEN	
		2021	**2020**	**2021**	**2020**
Not 6	**Finansiella intäkter**				
	Räntor utlämnade lån		48	0	48
	Räntor likvida medel	303	346	590	683
	Utdeln Koncernbolag	65	72	65	72
	Återbet del av villkorat aktieägartillskott Ljusdals Hem	0	0	0	0
	Borgensavgift koncernbolag	10 949	11 213	10 949	11 213
	Utdeln, reavinst övriga aktier	4 530	1 096	4 669	1 096
	Övriga finansiella intäkter	197	114	197	114
	Orealiserade vinster	9 041	6 418	9 041	6 418
	Elimineringar inom koncernen	0	0	-11 014	-11 285
	Summa	**25 085**	**19 307**	**14 497**	**8 359**
Not 7	**Finansiella kostnader**				
	Räntor anläggningslån	-924	-910	-20 956	-24 354
	Ränta på pensionsskuldsförändringen	-1 286	-1 867	-1 286	-1 867
	Övriga finans. kostnader	-407	-333	-11 356	-11 549
	Just verkligt värde	0	0		
	Värderegl finansiella anläggningstillgångar	0	0	0	0
	Elimineringar inom koncernen			10 949	11 213
	Summa	**-2 617**	**-3 110**	**-22 649**	**-26 557**
	varav jämförelsestörande post				
Not 8	**Skattekostnader**				
	Aktuell skatt enl. bolagens årsredovisning			-2 583	-4 459
	Uppskjuten skatt enlig bolagens årsredovisningar			-5 791	-2 634
	Skatt obeskattad reserv				
	Summa	**0**	**0**	**-8 374**	**-7 093**
Not 9	**Kostnad för revision**				
	Räkenskapsrevision	120	120	750	877
	Summa	**120**	**120**	**750**	**877**
Not 10	**Immateriella tillgångar**				
	Vattenrätter	0	0	932	932
	Summa	**0**	**0**	**932**	**932**
Not 11	**Materiella anläggningstillgångar**				
	Mark, byggnader och tekniska anläggningar				
	Anskaffningsvärde	1 241 632	1 228 886	3 337 605	3 230 659
	Ackumulerad avskrivning	-617 629	-597 876	-1 236 202	-1 115 583
	Ackumulerad nedskrivning	-403	-403	-61 793	-59 247
	Bokfört värde	**623 600**	**630 607**	**2 039 610**	**2 055 829**
	Avskrivningstider	10-50 år	10-50 år	10-50 år	10-50 år
	Linjär avskrivning tillämpas för samtliga tillgångar.				
	Bedömd genomsnittlig nyttjandepriod	46 år	46 år		

NOTFÖRTECKNING TILL BALANSRÄKNING

(Tkr)		KOMMUNEN		KONCERNEN	
Not 11	**Forts Materiella anläggningstillgångar**	**2021**	**2020**	**2021**	**2020**
	Redovisat värde vid årets början	**630 607**	**633 590**	**2 055 829**	**2 048 365**
	Investeringar	17 663	19 339	67 353	94 378
	Försäljningar och utrangeringar	-2 149	-112	-8 279	-10 191
	Nedskrivningar	0	0	0	0
	Årets avskrivningar	-22 521	-22 108	-76 379	-75 018
	Under året genomförda omfördelningar	0	-102	1 086	-1 705
	Redovisat värde vid årets slut	**623 600**	**630 607**	**2 039 610**	**2 055 829**
	Maskiner och inventarier				
	Anskaffningsvärde	319 392	305 340	427 471	405 052
	Ackumulerad avskrivning	-250 618	-244 832	-322 156	-308 452
	Ackumulerad nedskrivning				
	Bokfört värde	**68 774**	**60 508**	**105 315**	**96 600**
	Avskrivningstider	3-10 år	3-10 år	3-10 år	3-10 år
	Linjär avskrivning tillämpas för samtliga maskiner och inventarier.				
	Bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod	7 år	7 år		
	Redovisat värde vid årets början	**60 508**	**57 438**	**96 600**	**88 059**
	Investeringar	26 581	20 420	37 499	35 586
	Försäljningar och utrangeringar	-2 011	-416	-2 165	-582
	Nedskrivningar			0	-18
	Övr justeringar			-740	
	Årets avskrivningar	-16 304	-16 934	-25 879	-26 445
	Redovisat värde vid årets slut	**68 774**	**60 508**	**105 315**	**96 600**
	Summa Materiella anläggningstillgångar	**692 374**	**691 115**	**2 144 925**	**2 152 429**
Not 12	**Finansiella anläggningstillgångar**				
	Långfristig utlåning/placering				
	Kommun Invest	0	0	0	0
	Ljusdals IF	9 000	9 000	9 000	9 000
	Ljusdals Betongparksförening	3 000	3 000	3 000	3 000
	Järvsö Ishockeyklubb	3 905	3 905	3 905	3 905
	Järvsö Bergsykelpark	2 000	2 000	2 000	2 000
	Andra långfrisitiga fordringar			2 850	2 899
	Värdereg osäker fodran Ljusdals IF	-9 000	-9 000	-9 000	-9 000
	Summa	**8 905**	**8 905**	**11 755**	**11 804**

NOTFÖRTECKNING TILL BALANSRÄKNING

(Tkr)		KOMMUNEN		KONCERNEN	
Not 12	**Forts Finansiella anläggningstillgångar**	**2021**	**2020**	**2021**	**2020**
	Aktier och andelar				
	AB Ljusdalshem	37 000	37 000	37 000	37 000
	Ljusdals Energiföretag AB	31 000	31 000	31 000	31 000
	Kommuninvest	12 666	12 666	12666	12666
	Övriga aktier o andelar	251	251	603	603
	Elimineringar inom koncernen			-68 000	-68 000
	Summa	**80 917**	**80 917**	**13 269**	**13 269**
	Summa Finansiella anläggningstillgångar	**89 822**	**89 822**	**24 954**	**25 073**

Till Ljusdalshem har lämnats ett villkorat aktieägartillskott 25 000 tkr, varav 13 324 tkr återstår

Not 13	**Fordringar**				
	Kundfordringar	8 090	7 022	22 369	20 441
	Mervärdesskattefordringar	7 926	7 125	9 412	7 416
	Förutbetalda kostnader/upplupna intäkter	93 690	65 870	123 717	98 688
	Övriga fordringar	6 982	7 972	11 128	13 531
	Elimineringar inom koncernen			-12 792	-13 386
	Summa korta fordringar	**116 688**	**87 989**	**153 834**	**126 690**
Not 14	**Kortfristiga placeringar**				
	Pensionsmedel Nordea	54 247	47 628	54 247	47 628
	Pensionsmedel Handelsbanken	53 075	46 769	53 075	46 769
	Summa	**107 322**	**94 397**	**107 322**	**94 397**
	Anskaffningsvärde	65 979	62 219	65 979	62 219
Not 15	**Eget kapital**				
	Ingånde eget kapital	555 709	532 438	815 280	765 313
	Justering				1 706
	Årets resultat	69 346	23 271	100 566	48 261
	Summa	**625 055**	**555 709**	**915 846**	**815 280**

Fullmäktige har under 2013 beslutat att avsätta 37 miljoner kronor av tidigare års resultat till resultat-utjämningsreserv. 2019 gjordes uttag med 15,4Mkr, kvar i resultatutjämningsfonden är 18,5Mkr

Förändring Eget Kapital	**Årets resultat**	**RUR**	**Övr EK**	**Summa EK**
Utgående balans enl 2019 års redov	23 271	18 529	513 909	555 709
Disp föreg års resultat	-23 271		23 271	0
Årets resultat	69 346			69 346
Summa	**69 346**	**18 529**	**537 180**	**625 055**

NOTFÖRTECKNING TILL BALANSRÄKNING

(Tkr)		KOMMUNEN		KONCERNEN	
Not 15	**Forts Eget kapital**	**2021**	**2020**	**2021**	**2020**
I rörelsekapitalet ingår resultatfonder					
	Resultatfonder:				
	Naturvård	2 042	2 017		
Not 16	**Avsättningar till pensioner**				
	Avsättningar till pensioner exkl. ÖK-SAP	81 090	73 695	81 090	73 695
	Avsättningar till pensioner avs. ÖK-SAP	398	258	398	258
	Avsättningar till pensioner avs. förtroendev	2 183	1 749	2 183	1 749
	Avsättning särskild löneskatt	20 396	18 383	20 396	18 383
	Andra pensionsavsättningar	1 963	0	2 350	411
	Summa	**106 030**	**94 085**	**106 417**	**94 496**
	ÖK-SAP= Övereskommen särskild avtalspension				
	Pensionsbehållning	474	521	474	521
	Förmånsbestämd ÅP	66 828	58 733	66 828	58 733
	Pension till efterlevande	1 502	1 823	1 502	1 823
	PA-KL pensioner	12 286	12 618	12 286	12 618
	Summa avs pensioner exkl ÖK-SAP	**81 090**	**73 695**	**81 090**	**73 695**
	Särskilda avtalspensioner	398	258	398	285
	Summa avs penisoner ÖK-SAP	**398**	**258**	**398**	**285**
	Ingående avsättning pensioner	**94 085**	**82 826**	**94 496**	**83 219**
	Nyintjänad pension	9 238	10 424	9 238	10 442
	Ränte- och basbeloppsförändring	1 286	1 840	1 286	1 840
	Pensionsutbetalningar	-4 014	-3 483	-4 038	-3 483
	Ämdrat livsantagande RIPS	2 579		2 579	
	Övrig post	843	265	843	265
	Förändring av löneskatt	2 013	2 213	2 013	2 213
	Summa avsatt till pensioner	**106 030**	**94 085**	**106 417**	**94 496**
	Aktualiseringsgrad	95%	95%	95%	95%
	Antal visstidsförordnanden				
	Förtroendevalda med visstidspension	0	0	0	0
	Personer med särskild avtalspension	2	0	2	0

NOTFÖRTECKNING TILL BALANSRÄKNING

(Tkr)		KOMMUNEN		KONCERNEN	
		2021	**2020**	**2021**	**2020**
	Pensionsförpliktelser i form av ansvarsförbindelser				
	Ingående ansvarsförbindelse	**460 210**	**470 925**	**460 210**	**470 925**
	Ränte- och basbeloppsförändring	6 688	11 775	6 688	11 775
	Pensionsutbetalningar	-23 180	-22 807	-23 180	-22 807
	Ändrat livslängdsantagande RIPS	5 185		5 185	
	Övrigt	605	2 410	605	2 410
	Summa pensionsförpliktelser	**449 508**	**462 303**	**449 508**	**462 303**
	Förändring av löneskatt	-2 597	-2 093	-2 597	-2 093
	Utgående ansvarsförbindelse	**446 911**	**460 210**	**446 911**	**460 210**
	Förpliktelser för pensionsåtaganden för anställda i kommunen är beräknat enligt RIPS 21.				
Not 17	**Andra avsättningar**				
	Avsättning skatter enligt bolagens årsredovisningar	0	0	58 673	52 840
	Avsättning gamla deponier	17 134		17 134	
	Övriga avsättningar	0		59	24
	Summa	**17 134**	**0**	**75 866**	**52 864**
Not 18	**Långfristiga skulder**				
	Lån i banker och kreditinstitut				
	Förfaller 0 - 5 år efter balansdagen	130 000	130 000	613 073	597 315
	Förfaller senare än 5 år efter balansdagen	0	0	599 515	627 516
	Rörliga lån som löper på obestämd tid	0	0	0	0
	Avgår kortfristig del	0	0	-83 863	-79 863
	Summa	**130 000**	**130 000**	**1 128 725**	**1 144 968**
	Genomsnittlig räntebindningstid	2,04 år	2,84 år		
	Genomsnittlig ränta	0,71%	0,74%		
	Kommun: Låneskuldens förfallostruktur	**År 2022**	**År 2023**	**År 2024**	**År 2025-2026**
	Kommun Invest	30 000	30 000	25 000	45 000
	Förutbetalda intäkter som regleras över flera år				
	Investeringsbidrag	8 410	7 404	8 410	7 404
	Summa förutbetalda intäkter	**8 410**	**7 404**	**8 410**	**7 404**
	Investeringsbidrag periodiseras linjärt under samma nyttjande tid som motsvarande tillgång har.				
	Återstående år(vägt snitt)	13	13	13	13

NOTFÖRTECKNING TILL BALANSRÄKNING

(Tkr)		KOMMUNEN		KONCERNEN	
		2021	**2020**	**2021**	**2020**
Not 18	**Forts Långfristiga skulder**				
	Skuld finansiell leasing maskiner och inventarier				
	- som förfaller inom ett år	1 863	1 747	1 863	1 747
	- som förfaller inom ett till fem år	2 151	3 205	2 151	3 205
	Summa	**4 014**	**4 952**	**4 014**	**4 952**
	Summa långfristiga skulder	**142 424**	**142 356**	**1 141 149**	**1 157 324**
	Totala minimileasavgifter	4 073	4 991	4 073	4 991
	Nuvärde totala minimileasavgifter	4 036	4 926	4 036	4 926
	Operationella leasingavtal överstigande 3 år				
	- som förfaller inom ett år	35 288	35 425	35 288	35 425
	- som förfaller inom ett till fem år	59 518	59 295	59 518	59 295
	- som förfaller efter fem år	21 682	25 272	21 682	25 272
	Summa	**116 488**	**119 992**	**116 488**	**119 992**
Not 19	**Kortfristiga skulder**				
	Leverantörsskulder	47 626	42 441	73 702	61 468
	Nästa års amorteringar	0	0	83 863	79 863
	Upplupna kostnader/förutbetalda intäkter*	170 068	189 844	226 327	251 721
	Preliminärskatt	-164	-114	-164	-114
	Skulder till staten	14 958	16 748	15 133	17 893
	Övriga korta skulder	3 692	3 934	42 794	56 190
	Checkräkningskredit	0	0	0	0
	Elimineringar koncern			-12 792	-13 386
	Summa	**236 180**	**252 853**	**428 863**	**453 635**
	*varav				
	Beräknad upplupna pensioner individuell del	25 536	26 668	25 536	26 668
	Beräknad upplupna löneskatt	6 195	6 955	6 195	6 955
	Beräknad upplupen semesterlön och okompenserad tid	45 374	42 792	45 374	42 792
Not 20	**Övriga ansvarsförbindelser, borgensåtaganden**				
	AB Ljusdalshem	350 598	374 812		
	Ljusdals servicehus AB	135 672	138 174		
	Ljusdals Energi koncernen	606 057	606 570		
	Borgen för egnahem	0	3	0	3
	Ljusdals Golfklubb	2 190	2 300	2 190	2 300
	Inlandståg	2 632	2 632	2 632	2 632
	Ljusdals Flygklubb	1 200		1 200	
	Övriga			296	293
	Summa	**1 098 349**	**1 124 491**	**6 318**	**5 228**

NOTFÖRTECKNING TILL BALANSRÄKNING OCH KASSAFLÖDESANALYS (TKR)

		KOMMUNEN		KONCERNEN	
		2021	2020	2021	2020

Not 21 Borgensförbindelse Kommuninvest

Ljusdals kommun har i augusti 2003 ingått en solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s samtliga nuvarande och framtida förpliktelser. Samtliga 260 kommuner som per 2021-12-31 var medlemmar i Kommuninvest ekonomiska förening har ingått likalydande borgensförbindelser.

Mellan samtliga medlemmar i Kommuninvest ekonomiska förening har ingåtts ett regressavtal som reglerar fördelningen av ansvaret mellan medlemskommunerna vid ett eventuellt ianspråktagande av ovan nämnd borgensförbindelse. Enligt regressavtalet ska ansvaret fördelas dels i förhållande till storleken på de medel som respektive medlemskommun lånat av Kommuninvest i Sverige AB, dels i förhållande till storleken på medlemskommunernas respektive insatskapital i Kommuninvest ekonomiska förening.

Vid en uppskattning av den finansiella effekten av Ljusdals kommuns ansvar enligt ovan nämnd borgensförbindelse, kan noteras att per 2021-12-31 uppgick Kommuninvest i Sverige AB:s totala förpliktelser till 510 966 139 138 kronor och totala tillgångarna till 518 679 716 010 kronor. Kommunens andel av de totala förpliktelserna uppgick till 1 114 677 977 kronor och andelen av de totala tillgångarna uppgick till 1 131 458 644 kronor

Not 22 Justering för gjorda avsättningar

Förändring avsättninga pensioner	9 932	9 046	9 956	9 064
Skuldförändr löneskatt på pens. avs	2 013	2 213	2 013	2 213
Förändring uppskjuten skatteskuld			5 781	3 591
Förändring andra avsättningar	17 134		17 134	
Summa	**29 079**	**11 259**	**34 884**	**14 868**

Not 23 Justering för övriga ej likvidetspåverkande poster

Reavinst/förlust utrang anläggningstillg		50	5 135	1 471
Återförda investeringsbidrag	-407	-386	-407	-386
Justering verkligt värde	-12 925	-6 471	-12 925	-6 471
Summa	**-13 332**	**-6 807**	**-8 197**	**-5 386**

Redovisningsprinciper

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) och rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning (RKR).

Intäkterna redovisas i den omfattning det är sannolikt att de ekonomiska tillgångarna kommer att tillgodogöras kommunen och intäkterna kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.

Fordringar har upptagits till de belopp de beräknas inflyta.

Tillgångar och skulder har upptagits till ett anskaffnings-värde där inget annat anges. Periodisering av inkomster och utgifter har skett enligt god redovisningssed.

Ändrade redovisningsprinciper

Från och med räkenskapsåret 2019 tillämpas LKBR. Den förändring det innebär för kommunen i förhållande till tidigare tillämpade redovisningsprinciper enligt KRL berör finansiella instrument. Kommunens pensionsmedelsportföljer, redovisade som kortfristiga placeringar under omsättningstillgångar, värderas till verkligt värde till skillnad från anskaffningsvärde.

Sammanställd redovisning

I den kommunala koncernen ingår samtliga bolag och stiftelser där kommunen har minst 20 % inflytande. Den sammanställda redovisningen inkluderar kommunen, Ljusdals Energiföretag AB, Ljusdalshem AB och den näringspolitiska stiftelsen NärLjus, som är under avveckling

Jämförelsestörande poster (RKR R11)

Jämförelsestörande poster särredovisas i förekommande fall i not till verksamhetens intäkter/kostnader. Som jämförelsestörande betraktas poster som är sällan förekommande.

Intäkter

Skatteintäkter

I enlighet med Rådet för kommunal redovisning har kommunalskatten periodiserats. I bokslutet för år 2021 har den definitiva slutavräkningen för 2020 bokförts och en preliminär slutavräkning för 2021, baserats på SKR:s decemberprognos. Den definitiva slutavräkningen för 2020 uppgår till 3,1 Mkr och den preliminära slutavräkningen för 2021 har bokförts till 21,6 Mkr.

Övriga intäkter

Barnomsorgs-, äldreomsorgsavgifter, etc. intäktsförs i samband med fakturering som sker löpande.

Kostnader

Avskrivningar

Avskrivningar av materiella anläggningstillgångar redovisas för den beräknade nyttjandeperioden med linjär avskrivning baserat på anskaffningsvärdet exklusive eventuellt restvärde. På tillgångar i form av mark, konst pågående arbeten redovisas inga avskrivningar.

Avskrivningstider

I huvudsak används följande avskrivningstider:

3 år	Datainvesteringar
5-10 år	Bilar, maskiner och inventarier samt räddningsfordon
10-15 år	IT-infrastruktur samt vissa tilläggs-investeringar i fastigheter
20-100 år	Fastigheter
50 år	Dagvattenledningar

Avskrivningsmetod

Linjär avskrivning tillämpas. Avskrivning påbörjas när tillgången tas i bruk.

Komponentavskrivning

Under 2015 genomfördes arbetet med att dela upp befintliga fastigheter i komponenter.

Grundläggande principer för fastigheterna är:

- En komponent ska i princip vara större än 250 tkr.
- Befintliga fastigheter har delats upp i två grupper, gamla objekt och nygamla objekt.
- Ett markvärde har satts för alla fastigheter med 2 procent på restvärdet 150101.
- Nya investeringar fördelas efter bedömd nyttjandetid.

Under 2016 har ett arbete genomförts med att dela upp gator och vägar i komponenter.

Grundläggande principer för gator och vägar är att uppdelningen har gjorts i två komponenter, vägkropp och slitlager.

Under 2017 har parkanläggningar fördelats i två grupper av komponenter, mark och växter samt utrustning.

Gränsdragning mellan kostnad och investering

Tillgångar avsedda för stadigvarande bruk eller innehav med en nyttjandeperiod om minst 3 år klassificeras som anläggningstillgång om beloppet överstiger gränsen för mindre värde. Gränsen för mindre värde har satts till ett basbelopp.

Anläggningstillgångar (RKR R4 samt Intäkter RKR R2)

Investeringsbidrag tas fr.o.m. 2012 upp som en förut-betald intäkt och periodiseras över anläggningens nyttjandeperiod. Fr.o.m. 2019 ska bidrag som erhålls från privata aktörer intäktsföras direkt. Vår bedömning är att privata bidrag som erhållits före 2019 är obetydliga varför dessa återförts direkt mot eget kapital utan justering av fjolårets resultat.

Övriga avsättningar

I år har en avsättning för nedlagda deponier gjorts med 17,1 Mkr. Beloppet har nuvärdesberäknats.

Pensioner(RKR R10)
Förpliktelser för pensionsåtaganden för anställda i kommunen är beräknande enligt RIPS21. Pensionsskulden är den framtida skuld som kommunen har till arbetstagare och pensionstagare. Den samlade pensionsskulden, inklusive löneskatt, återfinns under rubrikerna: avsättning, kortfristiga skulder och ansvarsförbindelser. Under avsättningar redovisas kompletterande ålderspension, särskild avtalspension före 65 samt efterlevandepension. Som kortfristig skuld finns redovisat de pensioner som intjänats av de anställda under 2021, men som betalats ut under 2022. Under ansvarsförindelser finns de pensionsförpliktelser som har intjänats före 1998.

Leasingavtal (RKR R5)
Kommunen redovisar finansiella leasingavtal för fordon som leasats från 2014 samt en gascontainer. Fordonen och containern redovisas som anläggningstillgångar. Finansiell leasing och operationella leasingavtal beskrivs i not 18.

Omsättningstillgångar
Kommunens pensionsmedelsportfölj är klassificerad som en omsättningstillgång. Tidigare värderades samtliga placeringsmedel till det lägsta av anskaffningsvärdet och försäljningsvärdet. Fr o m 2019 ska redovisning nu ske till verkligt värde.

Ord och begrepp

Mkr = Miljoner kronor, Tkr =Tusental kronor

Anläggningstillgångar
Fast och lös egendom avsedda för stadigvarande bruk, t.ex. byggnader, mark, aktier, inventarier och maskiner.

Avskrivningar
Årlig värdeminskning av anläggningstillgångar, där avskrivningen sker utifrån förväntad ekonomisk livslängd.

Avsättning
Utgörs av de betalningsförpliktelser som är säkra eller sannolika till sin förekomst, men där osäkerhet föreligger beträffande beloppets storlek eller tidpunkt för betalning.

Balansräkning
Visar den ekonomiska ställningen per den 31 december samt hur kapitalet har använts (tillgångar) och hur de har anskaffats (skulder och eget kapital).

Drift- och investeringsredovisning
Redovisar utfallet i förhållande till budgeterade intäkter och kostnader på nämndsnivå.

Eget kapital
Skillnaden mellan tillgångar respektive skulder och avsättningar.

Finansiell leasing
Äganderätten kan övergå till leasetagaren (kommunen), vilket innebär att de ekonomiska risker och fördelar som är förknippat med ägandet även övergår till leasetagaren .

Finansnetto
Finansiella intäkter (t.ex. utdelningar, ränteintäkter) minus finansiella kostnader (t.ex. räntekostnader).

Jämförelsestörande poster
Ekonomiska händelser som inte är extraordinära, men som är viktiga att uppmärksamma vid jämförelser mellan olika år.

Kapitalkostnader
Samlingsbegrepp för planmässig avskrivning och internränta.

Kassaflödesanalys
Beskriver hur verksamhet och investeringar har finansierats under året och hur likvida medel har förändrats.

Kortfristiga fordringar/skulder
Kortfristiga fordringar, lån eller skulder med en löptid understigande ett år.

Kommunalt koncernföretag
En juridisk person där kommunen har ett varaktigt bestämmande eller betydande inflytande.

Likvida medel
Kontanter eller tillgångar som kan omsättas på kort sikt t.ex. kassa- och banktillgångar samt värdepapper.

Likviditet
Betalningsberedskap på kort sikt.

Långfristig fordran/skuld
Långfristig fordran, lån eller skuld som förfaller till betalning senare än ett år efter räkenskapsårets utgång.

Nettokostnader
Driftskostnader inklusive avskrivningar, efter avdrag för driftbidrag, avgifter och ersättningar.

Omsättningstillgångar
Lös egendom som inte är anläggningstillgångar, exempelvis förråd, fordringar, kortfristiga placeringar, kassa och bank.

Resultaträkning
Sammanfattar intäkter och kostnader samt visar årets förändring av det egna kapitalet (årets resultat).

Självfinansieringsgrad
Beskriver hur stor del av tillgångarna som är finansierade genom lån och övriga skulder.

Soliditet
Andelen eget kapital av de totala tillgångarna.

Revisorerna i Ljusdals kommun

2022-04-12

Till
Fullmäktige i Ljusdals kommun
organisationsnummer 212000-2320

Revisionsberättelse för år 2021

Vi, av fullmäktige utsedda revisorer, har granskat den verksamhet som bedrivits i styrelse, nämnder och fullmäktigeberedningar och genom utsedda lekmannarevisorer/revisorer den verksamhet som bedrivits i kommunens företag. Granskningen har utförts av sakkunniga från PwC som biträder revisorerna.

Styrelse och nämnder ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll och återredovisning till fullmäktige.

Revisorerna ansvarar för att granska verksamhet, intern kontroll och räkenskaper samt att pröva om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente. Granskningen har haft den omfattning och inriktning samt givit det resultat som redovisas i bilagan ”Revisorernas redogörelse för år 2021”.

Resultat för 2021 är positivt och uppgår till 69,3 mnkr. Kommunen når en ekonomi i balans för året och årets balanskravsresultat uppgår till 48,4 mnkr. Detta innebär att kommunen kan reglera ingående balanskravsunderskott från år 2018 och 2019 om 48,1 mnkr.

Nämnderna redovisar en positiv avvikelse mot budget med ca 5,5 mnkr vilket är en förbättring om 18,3 mnkr jämfört med den prognos som lämnades i samband med delårsbokslutet per augusti. Revisionen ser positivt på det arbete som bedrivits inom nämnderna som tidigare redovisat underskott men vill påtala vikten av att arbetet fortsätter då nettokostnaderna fortsätter att öka. En långsiktig planering och ett aktivt effektiviseringsarbete inom nämnderna är väsentligt för att kommunen framåt ska kunna efterleva Kommunallagens krav på god ekonomisk hushållning. Kommunstyrelsen har i detta arbete en viktig roll och vi ser det som väsentligt att styrelsen fortsätter att arbeta aktivt utifrån sitt ansvar med uppföljning, uppsikt och samordning.

Vi bedömer att arbetsmarknads- och socialnämnden samt omsorgsnämnden inte helt har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och ekonomiskt tillfredsställande sätt.

Arbetsmarknad- och socialnämndens samt Omsorgsnämnden underskott uppgår till -6,7 mnkr respektive -0,4 mnkr.

Nettokostnadsutvecklingen innebär även fortsättningsvis höga krav på anpassningar av verksamheterna. Det är av yttersta vikt att arbetsmarknad- och socialnämnden samt omsorgsnämnden säkerställer att nödvändiga åtgärder även fortsättningsvis vidtas för att bedriva verksamheten inom de av fullmäktige tilldelade ramarna. Nämnderna bör säkerställa att åtgärder vidtas som ger effekt på såväl kort som lång sikt.

Vi bedömer att kommunstyrelsen och övriga nämnder i Ljusdals kommun har bedrivit verksamheten på ett delvis ändamålsenligt men från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Revisorerna konstaterar att en strukturerad måluppföljning utifrån de övergripande målen samt formulerade åtgärder och förtydliganden saknas i styrelsens och nämndernas verksamhetsberättelser. Det är väsentligt att styrelsen och samtliga nämnder utarbetar uppföljningsbara mål i enlighet med den nya styrmodellen och att målen harmoniserar med de av fullmäktige uppsatta målen.

Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande.

Vi bedömer med bakgrund i de inom nämnderna redovisade underskotten att arbetsmarknads- och socialnämndens samt omsorgsnämndens interna kontroll inte har varit tillräcklig. Vi ser det som väsentligt att nämnderna säkerställer ett systematiskt arbete och att åtgärder vidtas för att nå en ekonomi i balans.

Vi bedömer med bakgrund i de genomförda granskningarna, att kommunstyrelsens och samtliga nämnders interna kontroll inte har varit tillräcklig.

Enligt Kommunallagen och reglementet har nämnderna ansvaret för den interna kontrollen inom sitt område, dvs. att de ska tillämpa en intern kontroll som säkrar en effektiv förvaltning och undviker att allvarliga fel begås. Kommunstyrelsen har det övergripande ansvaret för att tillse att det finns en god intern kontroll och att en organisation kring intern kontroll upprättas inom kommunen. Genomförda granskningar har påvisat att det finns brister i arbetet med internkontroll varför revisorerna ser det som väsentligt att åtgärder vidtas för att säkerställa en god intern kontroll.

Vi bedömer sammantaget att det redovisade resultatet är förenligt med det finansiella målet som fullmäktige fastställt i budget 2021. Vad gäller verksamhetsmålen kan vi konstatera att det inte lämnas en bedömning av måluppfyllelse i årsredovisningen. Med bakgrund till detta kan vi inte uttala oss om måluppfyllelsen avseende verksamheten är förenlig med de av fullmäktige fastställda målen i budget 2021.

Vi tillstyrker, trots ovan riktad kritik, att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för kommunstyrelsen och övriga nämnder samt de enskilda ledamöterna i dessa organ.

Vi tillstyrker att gemensam nämnd för FoU Välfärd och Hjälpmedel, Överförmyndarnämnden samt Företagshälsovårdsnämnden beviljas ansvarsfrihet för 2021.

Vi tillstyrker att fullmäktige godkänner kommunens årsredovisning för 2021.

Roland Bäckman och Hans Gustavson har ej deltagit i granskningen av omsorgsnämnden på grund av valbarhetshinder.

Ljusdals kommun 2022 04 12

Björn Brink Roland Bäckman Lars Arkegren

Ulla-Britt Gidemalm Jan Hedlund

Roger Walter Hans Gustavsson

Detta dokument har justerats digitalt och saknar därför egenhändiga underskrifter

RESULTATRÄKNING (Tkr)

	2021	2020
Intäkter	0	0
Kostnader	-1 260	-1 265
Resultat	- 1 260	- 1 265

Verksamhet

All kommunal verksamhet ska granskas årligen. Kommunens revisorer genomför granskande och främjande revision inom ramen för god revisionssed.

Enligt kommunallagen ska revisorerna pröva om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, om räkenskaperna är rättvisande och om den interna kontrollen är tillfredställande. Revisorerna ska varje år, i revisionsberättelsen, uttala sig i frågan om ansvarsfrihet för nämnder och styrelser samt enskilda ledamöter i dessa.

Revisionen har också genom lekmannarevisorer uppgiften att granska verksamheten i kommunens aktiebolag samt i kommunalförbund, donations-fonder och stiftelser.

PwC är sakkunnigt biträde för Ljusdals kommuns revisorer och lekmannarevisorer.

Viktiga händelser under året

Revisorerna upprättar årligen, utifrån en bedömning av risk och väsentlighet, en granskningsplan. Revisorerna utför granskningar av styrelsens och nämndernas ansvarsutövande, delårsrapporten och årsredovisningen. Revisorerna följer uppmärksamt styrelsens och nämndernas löpande verksamhet genom att följa protokollen m.m. samt inom ramen för en grundläggande granskning. Dessutom genomförs årligen ett antal fördjupade granskningsprojekt. Fördjupad granskningsinsats 2021 har gjorts avseende kommunstyrelsens uppsiktsplikt samt en uppföljande granskning avseende personal och kompetensförsörjning inom kommunstyrelsen.

Revisorerna har under året deltagit i en digital revisionskonferens. Revisorerna har även fortsatt att arbeta aktivt med att utveckla dialogen med nämnderna, kommunstyrelsen och fullmäktiges presidium.

Lekmannarevisorerna har genomfört en granskning avseende riskhantering inom de kommunala bolagen Ljusdals Energiföretag AB och Ljusdalshem AB.

Årets resultat

Revisionens budget för verksamhetsåret 2021 är 1 265 Tkr och anslaget används huvudsakligen till arvoden samt köp av revisionstjänster från det revisionsföretag som revisionen har avtal med. År 2021 redovisas ett resultat om +5 Tkr.

Framtiden

Revisionen har inlett arbetet med att upprätta en granskningsplan för år 2022. Planen upprättas utifrån de noteringar revisorerna gjort under föregående år samt upprättad risk- och väsentlighetsbedömning. Granskningsinsatserna kommer att vara i paritet med 2021 års nivå.

Ordförande:Marit Holmstrand
Kommunchef: Nicklas Bremefors
Förvaltningschef KSF: Mikael Björk
Antal anställda: 184 st
Antal årsarbetare: 177 st

RESULTATRÄKNING (Tkr)	2021	2020
Intäkter	142 846	144 551
Kostnader	-194 972	-186 290
Resultat	-52 126	-41 739
Avskrivningar och internränta	-25 061	-25 931
Resultat	**-77 187**	**-67 670**

INVESTERINGAR (Tkr)	2021	2020
Utgifter	-14 335	-22 074
Inkomster	0	229
Nettoinvesteringar	**-14 335**	**-21 845**

Verksamhet

Kommunstyrelseförvaltningen är en stabsfunktion bestående av verksamhetsstöd, kommunkansli, ekonomi och inköp, HR, löneenhet, IT, enheten för strategisk och hållbar utveckling, Stenegård, kost, städ, internservice, fastighet samt krisberedskap.

Viktiga händelser under året

KSF har kontinuerligt planerat och lett kommunens krisledningsstab med anledning av den pågående pandemin. Krisberedskap och säkerhet har varit av hög prioritet under året, dock blev det planerade arbetet med civilt försvar framskjutet pga. pandemin.

Under året har viktiga utvecklingsinsatser kopplad till social hållbarhet genomförts;
- utbildning En kommun fri från våld
- kommunövergripande barnrättsutbildning
- Projekt mot minskad segregation (DELMOS)

Ett omfattande utvecklingsarbete har påbörjats på Stenegård med syfte att både säkerställa en hållbar ekonomi över tid samt att hållbarhetscertifiera verksamheten och gården.

Ett stort utvecklingsarbete har även påbörjats inom kommunikation där vi ökat mängden nyheter både på vårt intranät, vår hemsida och i sociala medier. Vi kan konstatera att arbetet gett goda resultat och på sociala medier har vår räckvidd ökat dramatiskt under året.

Järvsö har under året blivit Sveriges första hållbarhetscertifierade destination (GSTC).

För att kunna fortsätta utveckla vår digitala förmåga så har en analys genomförts av kommunens digitala mognad. Analysen visar att kommunen -liksom många andra- har ett stort arbete framför sig och att både kompetens och finansiering måste säkerställas.

Detaljplanerna för Österns som antagits av kommunfullmäktige är överklagade och kommunen inväntar besked från Mark och miljödomstolen i frågan. I väntan på detta har en del av arbetet med att utveckla Österns blivit pausat.

Samverkansprojekten i Hälsingland fortsätter och Ljusdals kommun är en aktiv part i detta arbete. Under året är det främst projektet med en gemensam löneorganisation i Hälsingland som varit aktuellt, men även det pågående E-arkiv projektet har krävt resurser. Inom IT-området har en förstudie genomförts för att analysera vilken väg kommunerna i Hälsingland skall ta.

Verksamhetsledningssystemet Stratsys har implementerats under året

Årets resultat

Kommunstyrelsen redovisar ett överskott på 1 883 Tkr.

Det är enheterna verksamhetsstöd, Stenegård, kommunkansli, ekonomi och inköp samt fastighet som redovisar de största avvikelserna mot budget.

Underskottet på verksamhetsstöd beror på avgångs-ersättning fyra år till före detta kommunstyrelsens ordförande.

Verksamheten för Stenegård redovisar ett underskott på grund av lägre intäkter samt högre kostnader för annonsering.

Enheten för ekonomi och inköp redovisar ett överskott avseende lönekostnader som beror på att enheten har vakanta tjänster.

Fastighetsenheten redovisar ett överskott som beror på lägre kostnader för löpande underhåll (drifts-kostnader).

Kostenheten redovisar ett överskott på 2 277 Tkr beroende på lägre kostnader för inköp av livsmedel och förbrukningsmaterial. Resultatet har återförts till respektive förvaltning då kostenheten är nollbudgeterad.

Städenheten redovisar ett överskott på 447 Tkr beroende på lägre kostnader för inköp av förbrukningsmaterial. Resultatet har återförts till respektive förvaltning då städenheten är nollbudgeterad.

Framtiden

Kommunstyrelseförvaltningen kommer att fortsätta utvecklas som stabsenhet för att stödja medborgare, politik och förvaltningar.

Kompetensförsörjning är kommunens största utmaning kommande år och därav kommer arbetet för utökad samverkan mellan Hälsinglands kommuner att fortsätta. Tillsammans har vi bättre förutsättningar att ta oss an de utmaningar som kommande pensionsavgångar innebär samt ta tillvara på de möjligheter som digitaliseringen medför.

Kommunstyrelsen kommer fortsätta arbetet med att öka sin beredskap för framtida kriser och katastrofer. Corona-pandemi har visat hur viktigt det är att öva och förbereda sig för framtida kriser och just nu beskrivs säkerhetsläget i Sveriges närområde som det mest osäkra sedan andra världskriget med anledning av Rysslands invasion av Ukraina. Under 2022 och kommande år fortsätter arbetet med att stärka Totalförsvaret i Sverige vari kommunen har en mycket viktig roll.

Utvecklingsarbetet på Östernäs kommer fortsätta och om beslutade detaljplaner för området vinner laga kraft väntar ett omfattande utvecklingsarbete kommande år.

I takt med de demografiska förändringar vi står inför där en allt större andel äldre förväntas behöva kommunalt stöd samtidigt som andelen i arbetsför ålder minskar så behöver kommunen fortsätta arbetet med strukturella förändringar. Kommunstyrelsen har ett särskilt samordningsansvar för detta arbete.

SPECIFIKATION FÖR 2021 (Tkr)

Verksamhet	Netto-kostnad	Avvikelse mot budget
Verksamhetssöd	13 705	-2 204
Strategisk hållbar utveckling	9 048	-410
Stenegård	4 975	-816
Kommunkansli	5 723	881
Ekonomi och inköp	11 815	1 298
Medl.avg.,försäkr. & anslag	2 569	3
HR-enhet	4 583	402
Löneenhet	3 897	251
Krisberedskap	134	32
Fastighet	1 844	1 596
Kostenhet	0	0
Städenhet	0	0
IT-enhet	16 643	624
Övrig internservice	2 251	226
SUMMA Kommunstyrelse	**77 187**	**1 883**

Ordförande: Iréne Jonsson
Förvaltningschef SSF: Lasse Norin
Antal anställda: 112 st
Antal årsarbetare: 104 st
(exklusive deltidsbrandmän)

RESULTATRÄKNING (Tkr)

	2021	2020
Intäkter	31 880	29 181
Kostnader	-133 102	-127 493
Resultat	-101 222	-98 312
Avskrivningar och internränta	-12 792	-13 322
Resultat	**-114 014**	**-111 634**

INVESTERINGAR (Tkr)

	2021	2020
Utgifter	-10 114	-8 962
Inkomster	1 414	233
Nettoinvesteringar	**-8 700**	**-8 729**

Verksamhet

Samhällsserviceförvaltningen består av åtta olika verksamhetsområden. (Räddningstjänst, Gata/Park, Plan och Bygg, Miljöenheten, Fritidsenheten, Kulturenheten, Bibliotek, Fritidsgårdar) Förvaltningsorganisationen består av förvaltningschef samt åtta enhetschefer med medarbetare inom respektive enhet.
Samtliga enheter verkar utifrån förvaltningens gemensamma verksamhetsidé/affärsidé ”*Utveckling via Samverkan och Service*”. Organisatorisk samverkan mellan enheterna sker i två olika ”kluster” med viss gemensam verksamhetsplanering.

Viktiga händelser under året

Det gånga året har präglats starkt av den pågående pandemin, vilket har inneburit att vissa verksamheter och viss service har fått reducerats utifrån nationella restriktioner osv. Trots detta har chefer och medarbetare inom förvaltningen gjort ett oerhört bra arbete med att erbjuda bra service i verksamheterna till våra olika målgrupper, ofta via nya digitala lösningar och arbetssätt.

Några exempel på viktiga händelser och åtgärder under året är:

- Utökning med två nya tjänster som planingenjörer vid enheten för plan och bygg, utifrån ett ökat behov av nya detaljplaner för exploatering och byggande i kommunen.
- Färdigställt arbetet med nya detaljplaner för Österns-området, inför framtida exploatering av området.
- Inlett arbetet med en ny översiktsplan för Ljusdals kommun.
- Färdigställt arbetet med fördjupad översiktsplan (FÖP) för området kring Öjeberget i Järvsö.
- Påbörjat projekt med att etablera en friluftsanläggning vid Kläppaåsen för året-runt-aktiviteter (skidor, orientering, löpning, cykel, stigcykling).
- Inlett arbetet med att ta fram en kulturplan för Ljusdals kommun.
- Inlett arbetet med att ta fram en ny biblioteksplan för Ljusdals kommun.
- Påbörjat projekt med att etablera en gång- och cykelväg mellan Ljusdal och Järvsö.

Årets resultat

Samhällsservicenämnden redovisar ett överskott på 2 268 Tkr. De största avvikelserna finns hos enheterna plan och bygg, bostadsanpassningsbidrag samt gator och vägar.

Plan och bygg har ett överskott som till största delen beror på högre intäkter samt lägre lönekostnader på grund av vakanta tjänster. Hos enheten finns även bostadsanpassningsbidrag som under året blev högre än beräknat.

Gator och vägar har ett överskott på grund av lägre kostnader för vinterväghållning.

Framtiden

Samhällsservicenämnden med förvaltning vill genom sina verksamheter fortsätta att utveckla och verka för en ökad attraktionskraft i Ljusdals kommun, i syfte att skapa ökad tillväxt i kommunen.

Planerade viktiga insatser för framtiden är bl.a:

- Fortsatt projektering av gång- och cykelväg mellan Järvsö och Ljusdal.
- Fortsatt arbete med identifiering/inventering av tomter för bostadsbyggande i attraktiva lägen.
- Fortsatt arbete med att forma en ny översiktsplan för Ljusdals kommun.
- Fortsatt arbete med tillsyn och kontroll utifrån upprättad verksamhetsplan för miljöenheten, i syfte att värna människors hälsa och miljö.

- Fortsätta utveckla/fördjupa samverkan mellan kommunens olika förvaltningar och bolag, i syfte att skapa effektiviseringsvinster samt ökad service gentemot näringsliv, föreningsliv och medborgare.
- Etablera och utveckla varumärket ”Slottehubben” som kommunens variant av kulturhus/aktivitetscentrum.
- Genomföra arbetet med att forma en kulturplan för Ljusdals kommun.
- Genomföra arbetet med att forma en ny biblioteksplan för Ljusdals kommun.
- Operativt inleda samarbetet med en gemensam ledningsorganisation vid större kriser och katastrofer inom räddningstjänsterna för Hälsingland, Gästrikland samt delar av Dalarna (utifrån krav i ny lagstiftning LSO – Lagen om skydd mot olyckor).

SPECIFIKATION FÖR 2021 (Tkr)

Verksamhet	Netto-kostnad	Avvikelse mot budget
Verksamhetsstöd	1 917	857
Plan och bygg	3 546	2 303
Gator och vägar	17 533	983
Parker och lekplatser	5 098	-123
Miljöenhet	3 011	-73
Räddningstjänst	19 146	-408
Bibliotek	12 410	-99
Kulturenhet	17 860	438
Fritidsgårdar	5 712	301
Fritidsenhet	20 865	-367
Bostadsanpassningsbidrag	6 081	-1 632
Samhällsservicenämnd	835	88
SUMMA	**114 014**	**2 268**

Ordförande: Kristina Michelson
Utbildningschef: Carina Bryngelsson
Antal anställda: 552 (varav tidsbegränsade 96)
Antal årsarbetare: 524 (varav tidsbegränsade 81)

RESULTATRÄKNING (Tkr)

	2021	2020
Intäkter	82 638	83 217
Kostnader	-538 820	-548 358
Resultat	-456 182	-465 141
Avskrivningar och internränta	-3 553	-4 304
Generella statsbidrag	1 883	0
Resultat	**-457 852**	**-469 445**

INVESTERINGAR (Tkr)

	2021	2020
Utgifter	-2 250	-931
Inkomster		
Netto-investeringar	**-2 250**	**-931**

Verksamhet 2021

Utbildningsnämnden ansvarar för verksamhet från barnomsorg till vuxenutbildning. Barnomsorg bedrivs i både kommunal och fristående regi. Inom barnomsorgen (fritidshem och förskola) finns 1 459 barn inskrivna (2020: 1 442), varav ca 31% i fristående verksamhet (2019: 30 %).

De kommunala grundskolorna och grundsärskolan fördelas på sex rektorsområden. I kommunen finns också tre fristående grundskolor. Elevantalet i de kommunala och fristående skolorna är 2 027 elever (2020: 2 065), varav ca 19 % (2020: 17 %) i fristående skolor.

Slottegymnasiet har sammanlagt 439 elever (2020: 484). Av gymnasieelever folkbokförda i Ljusdal går ca 53 % i den kommunala gymnasieskolan, inklusive IM-programmen.

I kommunen finns Utvecklingscentrum som är ett lärcentrum där all vuxenutbildning bedrivs. Den kommunala vuxenutbildningen omfattar svenska för invandrare, kurser på grundläggande och gymnasial nivå. Det bedrivs även yrkesutbildningar. Under året har 835 (2020: 942) elever varit inskrivna i någon av verksamheterna. Till detta kommer 99 högskolestudenter kopplade till verksamhetens lärcentra.

Viktiga händelser under året

- Även 2021 har präglats av den rådande pandemin, och inneburit många utmaningar för verksamheterna. Det är omfattande insatser som genomförts för att garanterad undervisning ska kunna bedrivas. Pandemin har i stor utsträckning påverkat alla barn och elevers kunskapsinhämtning. På grund av bortfall av ordinarie personal, svårigheter att hitta vikarielösningar samt anpassningar i form av fjärr- och distansundervisning har inte kvaliteten på undervisningen kunnat upprätthållas. Barn och elever har påverkats av pandemin vilket indirekt kan ha inneburit negativ effekt på kunskapsinhämtningen. Eleverna har kunnat tillgodogöra sig utbildning men med lägre kvalitet och inte i lika stor utsträckning. Trots detta har bedömning av elevernas kunskaper i förhållande till kunskapskraven kunnat göras.
- Förvaltningsledningen har omorganiserats med syfte att resursoptimera styr- och ledningsprocesserna och ett mer strukturerat arbetssätt har implementerats under året. Parallellt har förvaltningsledningen haft ett stort fokus på att ge anpassat stöd till rektorerna. Vidare har stödprocesserna kring rektorerna belysts och utvecklats för att skapa en effektiv organisation som levererar kvalitativt stöd. Utbildningsförvaltningen har byggt in dialoger som grund i hela styrkedjan. Detta ger god insyn i skolenheternas resultat och utveckling, samtidigt som ger goda förutsättningar för ett tillitsfullt samarbete mellan rektorer och förvaltningsledning.
- Utbildningsnämnden gav i januari 2021 förvaltningen i uppdrag att, till fördelning av detaljbudget 2022, ta fram en ny resursfördelningsmodell för samtliga skolformer. Syftet med en ny resursfördelningsmodell är att möjliggöra likvärdig fördelning mellan verksamheter utifrån ändamålsenliga fördelningsnycklar samt ge bättre förutsättningar för verksamhetens chefer att kunna ta sitt ekonomiska ansvar. Resursfördelningsmodell för år 2022 och framåt fastställdes i november 2021.
- Beslut om förändrad struktur för förskolans verksamheter har fattats under året. Besluten innebär beviljade investeringsmedel för ombyggnation av en befintlig enhet till en enhet om sex avdelningar och parallellt med det, avveckling av en mindre enhet och en avdelning (ej samlokaliserad med övriga avdelningar inom enheten) inom Ljusdalsområdet.
- Under sommaren 2021 ökade efterfrågan på förskoleplatser i kommunen hastigt som en följd av inflyttning till kommunen. Organisationen har kunnat erbjuda platser efter vissa anpassningar.

Årets resultat

Nämndens verksamheter har ett positivt resultat för 2021 som uppgår till 7 851 Tkr.

Delårsbokslutets helårsprognos visade på ett underskott på 746 Tkr. Differensen mellan helårsprognos och årsbokslutets resultat beror på lägre kostnader för kost och IT-stöd än budgeterat, svårberäknad ersättning för sjuklöner i samband med Covid-19 samt mer statsbidrag än prognostiserat. Det befarade underskottet i delårsbokslutet resulterade också i återhållsamhet gällande planerade inköp.

Förskolan redovisar ett mindre överskott. Detta beror till största delen på att kostnaderna för den egna verksamheten varit lägre än budgeterat trots ökat barnantal från hösten. Lägre kostnader för måltider och ledningsresurs samt ersättning för sjuklöner i samband med Covid-19 har bidragit till överskottet.

Fritidshemsverksamheten redovisar ett relativt stort överskott vilket beror på betydligt färre barn i fristående fritidshem samt i egen verksamhet än budgeterat.

Förskoleklass visar ett överskott som främst beror på färre elever än budgeterat.

Grundskola visar ett underskott som främst beror på att skolskjutskostnaderna blivit högre än budgeterat. Detta vägs dock delvis upp av lägre kostnader för skolmåltider, att antalet elever i fristående verksamheter har varit färre än beräknat samt erhållen ersättning för sjuklöner i samband med Covid-19.

Grundsärskola redovisar ett överskott som beror på generösare resurstilldelning än vad verksamheten haft behov av.

Gymnasieskola redovisar ett underskott mot budget. Kostnader för elever folkbokförda i Ljusdals kommun studerande i andra kommuner har varit högre än prognostiserat samt att intäkterna för elever från andra kommuner studerande vid Slottegymnasiet varit lägre än budgeterat. Detta vägs dock till viss del upp av att vår egen gymnasieverksamhet Slottegymnasiet har haft lägre lönekostnader än budgeterat.

Ljusdals kommun har inte någon egen gymnasiesärskola, utan köper platser i andra kommuner. Gymnasiesärskola redovisar ett litet överskott som beror på lägre transportkostnader än budgeterat.

Vuxenutbildningen redovisar ett överskott som till största delen beror på förändringar som skett inom regionalt yrkesvux där vissa bidragsdelar har höjts och medfinansieringen för kommunen har slopats. Detta har gett mer pengar till kommunen än vad som prognosticerats.

Verksamhetsstöd redovisar ett överskott mot budget som beror på central budgetreserv samt lägre kostnader för centralt IT-stöd.

Framtid

Förvaltningen fortsätter det strategiska utvecklingsarbetet gällande strukturella förändringar, systematiskt kvalitetsarbete samt mål- och ekonomistyrning. Parallellt pågår ett flertal utvecklingsprojekt för att förbättra och effektivisera interna arbetsprocesser, både inom förvaltningen men även i samarbete med andra enheter inom kommunen. Allt för att nå ökad måluppfyllelse inom ramarna för tillgängliga resurser.

Flertalet av de uppdrag förvaltningen har att verkställa fortsätter under 2022. Prioriterade förbättringsområden för förvaltningen är ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete samt kompetensförsörjning och organisatoriska förutsättningar.

Ett flertal slutbetänkanden på statliga utredningar inom skolområdet har lämnats under 2021 och förslagen spänner över i princip alla utbildningsförvaltningens verksamheter. Propositionsbeslut förväntas fattas under våren 2022. När dessa förändringar är beslutade kommer omfattande insatser krävas

Ekonomi

I tabellen nedan redovisas verksamheternas avvikelser mot budget 2021.

SPECIFIKATION FÖR 2021 (Tkr)

Verksamhet	Netto-kostnad	Avvikelse mot budget
Utbildningsnämnd	859	149
Barnomsorg	108 160	2 027
Förskoleklass	10 552	579
Grundskola- & särskola	203 044	-1 175
Gymnasie- & Gy särskola	109 808	- 6 330
Vuxenutbildning	10 798	3 843
Övrig utbildning	845	19
Verksamhetsstöd	13 786	8 739
SUMMA	**457 852**	**7 851**

Ordförande: László Gönczi
Förvaltningschef: Ingrid Sundström
Antal anställda: Antal 780, motsvarande 737 årsarbetare

RESULTATRÄKNING (Tkr)

	2021	2020
Intäkter	177 673	182 855
Kostnader	-624 747	-621 313
Generella statsbidra	10 134	
Resultat	-436 940	-438 458
Avskrivningar och internränta	-673	-704
Resultat	**-437 613**	**-439 162**

INVESTERINGAR (Tkr)

	2021	2020
Utgifter	-192	-535
Inkomster	0	0
Nettoinvesteringar	**-192**	**-535**

Verksamhet

Biståndshandläggarenheten handlägger och beslutar om insatser enligt Socialtjänstlagen (SoL) samt Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS). Här handläggs och beslutas även om färdtjänst och riksfärdtjänst.

Stöd och omsorg till personer med funktionsnedsättning (SO) verkställer insatser enligt SoL och LSS. Verksamheten består av personlig assistans, gruppbostäder, servicebostäder, korttidshem och daglig verksamhet samt socialpsykiatri.

Äldreomsorgen (ÄO) verkställer insatser enligt (SoL). Verksamhetsområdet består av hemtjänst, vård- och omsorgsboenden (VoBo) samt hälso- och sjukvård upp till och med sjuksköterskenivå. I begreppet hemsjukvård finns även arbetsterapeuter och fysioterapeuter.

Viktiga händelser under året

I början av 2021 eskalerade covid 19 då både kunder och medarbetare insjuknade. Ett par vård- och omsorgsboende var hårt drabbade. Förvaltningens arbete under våren 2021 bestod av att hantera restriktioner och rekommendationer. I början av året kom även vaccinering av kunder igång och till viss del även medarbetare. Under senare delen av våren och en bit in på hösten gick verksamheterna in i ett nytt normalläge, där även sjukfrånvaron gick ner. I december kom en topp med covid 19 och den största utmaningen under december var sjukfrånvaron hos medarbetare.

Till följd av beslut om strukturella förändringar har omsorgsnämnden fattat ett antal beslut, som att stänga vård- och omsorgsboendeplatser. Under 2019 fattades beslut om striktare riktlinjer för biståndsbedömning. Handläggarenheten har arbetat fram rutiner och nya arbetssätt för att möta detta. SO har under året arbetat fram en modell för att kunder ska få rätt insats utifrån behov och även göra bostadskarriär.

Stöd och omsorg (SO) och äldreomsorg (ÄO) har under året haft begränsad verksamhet i dagverksamheter och daglig verksamhet. Detta har gjort att SO till viss del haft daglig verksamhet i gruppbostad och en viss aktivitet i små planerade grupper. För ÄO har dagverksamhetens medarbetare gjort hembesök hos ett antal kunder.

Årets resultat

Omsorgsnämnden redovisar ett totalt underskott för 2021 på 440 Tkr. Omsorgsnämnden har under 2021 erhållit statliga medel för bland annat skyddsutrustning, sjukfrånvaro på grund av covid 19.

SO (Stöd och omsorg) redovisar ett överskott på 1 984 Tkr

Inom ÄO (Äldreomsorg) redovisas ett underskott på 2 331 Tkr.

Inom ÄO är den stora utmaningen fortfarande hemtjänst och hemsjukvård som har ett underskott av 3 401 Tkr tillsammans. Inom hemtjänst är det direkt kopplat till en utökning inom nattpatrull som gjordes i början av 2021 och ej var budgeterad.. Inom hemsjukvård består den ökade kostnaden för köp av konsult inom rehab och sjuksköterskor.

Framtiden

Arbetet med effektivare planering av hemtjänstens insatser har fortgått under året och givit resultat. Inom hela ÄO och SO kommer olika utvecklingsarbeten att återupptas eller på nytt startas, sjukfrånvaroprojekt, bland annat schemaplaneringar utifrån nationella beslut som nytt Nattmått och Heltidsresan.
Förvaltningen har i olika konstellationer samarbetsprojekt med primärvård Ljusdal Inför 2022 har en rehabchef anställts och delas med regionen.

Arbetet med vårt framtida nya demensboende fortsätter. Kommunstyrelsen beslutade om projektmedel 2019 och under 2021 har varje

omsorgsnämnd haft en stående punkt där fastighetschef Richard Brännström deltagit och utifrån frågor andra inbjudna professioner. Omsorgsförvaltningen har under 2021 följt egen statistik, för att följa utvecklingen av antalet äldre och behovet av boendeplatser. Förvaltningen kommer att påbörja en analys och uppdatering av behovet fram till 2035 av boendeplatser.

I övrigt fortsätter förvaltningen att arbeta med uppdragen som beslutades(utvecklingspotten) under 2021.
Utifrån den pandemi som råder kommer början av 2022 handla om att hantera verksamheterna utifrån denna och samtidigt försöka komma i ett nytt normalläge.
Omsorgsnämnden fortsätter att stimulera utvecklandet av självständiga enheter och/eller intraprenader.

SPECIFIKATION FÖR 2021 (Tkr)

Verksamhet	Netto-kostnad	Avvikelse mot budget
Omsorgsnämnd	**875**	**171**
Verks.stöd och biståndsh.	**16 874**	**-656**
Färdtjänst, Glesbygdsserv	**3 059**	**212**
Föreningsbidrag	**276**	**85**
Intraprenad Ramsjö	**609**	**95**
Stöd och omsorg	**110 423**	**1 984**
Gruppbostäder	19 880	-187
Personlig assistans	23 182	-1 713
Socialpsykiatri	18 469	1 156
Övrig stöd och omsorg	48 892	2 728
Äldreomsorg	**305 492**	**-2331**
Vård-och omsorgsboende	134 346	-1491
Hemtjänst	101 181	-1055
Hemsjukvård	46 385	-2346
Övrig Äldreomsorg	23 582	1676
Summa	**437 612**	**-440**

Ordförande: Ove Schönning
Förvaltningschef: Kenneth Forssell
Antal anställda: Antal 116, motsvarande 114 årsarbetare (*Varav tidsbegränsade månadsavlönade 9*)

RESULTATRÄKNING (Tkr)

	2021	2020
Intäkter	47 623	53 547
Kostnader	-196 906	-200 562
Resultat	-149 283	-147 015
Avskrivningar och internränta	-378	-414
Resultat	**-149 661**	**-147 429**

INVESTERINGAR (Tkr)

	2021	2020
Utgifter	-286	-662
Inkomster	0	0
Nettoinvesteringar	**-286**	**-662**

Verksamhet

Individ och familjeomsorgen (IFO) ansvarar för stöd och vård åt barn, unga, föräldrar och andra vuxna med problem kring familjerelationer, försörjning, missbruk samt hot- och våld i nära relation. I vissa fall ges tvångsvård efter beslut av förvaltnings-domstol. IFO ansvarar även för stöd och utredning inom familjerätt gällande faderskap och vårdnadsfrågor, för budget- och skuldrådgivning samt för handläggning av alkoholserveringstillstånd, och även stödboende för unga.

Arbetsmarknadsverksamheten introducerar personer som av olika anledningar har svårt att komma in på den ordinarie arbetsmarknaden och erbjuder dessa personer kompetenshöjning genom praktik och tidsbegränsade anställningar. Även Personligt ombud ligger organisatoriskt under AME

Integrationsverksamheten har ansvar för mottagande av kommunplacerade flyktingar med uppehållstillstånd.

Viktiga händelser under året

I januari godkänner nämnden verksamhetsplanen för 2021, samt att nämnden fastställer målområden nedbrutna från fullmäktigemålen utifrån agenda 2030. Den 24 april permanentas arbetssättet med förstärkt familjehemsgrupp och ingår nu i ordinarie verksamhet. I september antar nämnden de nya riktlinjerna för serveringstillstånd.

I oktober invigs Fritidsbanken i deras lokaler på Postplan. I oktober beslutade nämnden även att innan individen placeras ska alla andra åtgärder vara uttömda i enlighet med tidigare fastställda riktlinjer, samt uppdrar till förvaltningen att ytterligare stärka förebyggande arbete som alternativ till placeringar - vilket resulterar i att förvaltningen tillsatt en arbetsgruppgrupp för att se över vad vi behöver göra för att komma ner på ram 2022.
Arbete med att genomföra Implementeringen av Signs of Safety (SofS) (arbetsmetodik med ett inbyggt förhållningssätt och värdegrund) har återupptagits. Förvaltningen ska lägga stort fokus på att bygga allians med de vi möter, för att de ska känna ett starkt förtroende för den erfarenhet och de kunskaper som vi besitter.
Förvaltningen har ånyo under 2020 genomlyst IFO:s arbete via en så kallad kostnad per brukare-undersökning (KPB).

Den pågående pandemin har dominerat även 2021. Förvaltningen har ställt om till distansarbete - i den mån det är möjligt när man arbetar med människor – men har även ställt om för att genomföra fysiska möten under skyddade former, i de fallen att detta krävs. Förvaltningen har ställts inför utmaningar i form av t.ex. ökad arbetslöshet vilket sätter tryck på både AME och Försörjningsstöd. Den påtvingade isoleringen i samhället har också visat sig hos våra verksamheter bland annat som ökat antal aktualiseringar både gällande barn, unga och vuxna. Ett ökat placeringsbehov av vuxna med missbruk under hösten och ökat behov av placeringar barn/unga under senare delen av året tros ha samband med pandemin,

Årets resultat

Arbetsmarknads- och social-nämnden redovisar ett underskott på 6 697 Tkr för år 2021. Underskott finns inom verksamhetsområdena **IFO** (-9 982) medan överskott finns inom **Arbetsmarknadsåtgärder** (+ 1 941 Tkr) samt Integration (+637 Tkr)
Under året har sjukfrånvaron totalt på Förvaltningen legat på 6,4 %.
IFO har minskat sina kostnader jämfört med 2020 med ca 1,6 Mkr - men visar ändå på ett *underskott* jämfört med budget på **9 982 Tkr**. Detta beror huvudsakligen på en fortsatt hög nivå för det totala antalet placeringar som behövts göra under året . Detta har - i kombination med svårigheter att bedriva preventivt och förebyggande arbete under pandemi - lett till att vi inte lyckats minska dessa

kostnader så mycket som vi önskat. Covid-19 har lett till fortsatt starkt ökat tryck på alla enheter inom IFO - höjd arbetslöshet, ökad social oro, fler skydds-placeringar, våld i nära relationer (VNR), samt LVM och LVU-placeringar.
Trots det höga inflödet så har **placerings-kostnaderna för barn o unga** minskat under 2021 - med 1 Mkr under året. Kostnader för konsulentstödda familjehem och egna Familjehem visat på en positiv trend med betydligt lägre kostnader än 2021. Antalet placeringar som behövts göras på HVB-hem/SIS-hem ligger dock fortsatt på en hög nivå vilket håller uppe kostnaderna där. SiS-placeringar är ej längre subventionerade av staten 2021.
Försörjningsstöd har trots pandemi och hög arbetslöshet arbetslösheten lyckats *minska* sina kostnader med ca **3 800 Tkr** jämfört med 2020. Den förklaring vi lyfter fram är fortsatt framgångsrikt samarbete med AME. Under året har i princip alla nya åtgärdsanställda på AME hämtats från gruppen som uppbär försörjningsstöd.
Vuxenenheten har haft ett ökat inflöde av komplicerade ärenden, som vi tror har koppling till Covid -19 samt svårigheter att bedriva preventivt arbete under pandemin, vilket lett till fortsatt stort behov av placeringar. I budget 10 st. placeringar, utfall 22 st. i snitt under året vilket leder till ett underskott på
-4 897 Tkr.
Arbetsmarknadsverksamheten (AME) redovisar ett överskott på 1 941 Tkr. Verksamheten har medvetet hållit nere antalet individer i åtgärdsanställningar andra halvan av året. Detta beroende på osäkerhet inför -22 då arbetsmarknads-politiken i Sverige reformeras. Verksamheten har under året fortsatt utökat samarbete med såväl Integrationsverksamheten som IFO. AME har under året kapat stora kostnader som eljest burits av försörjningsstöd. **Integrationsverksamheten** har alltid svårbedömda intäkter från Migrationsverket för flykting-mottagande. Ett högre antal personer mottagna under andra halvåret jämfört med planerat, har lett till ett överskott på 637 Tkr.

Framtiden

Gällande IFO:s höga kostnader har den strategi som utarbetats och förankrats varit framgångsrik vad avser försörjningsstöd. Strategin har dock bara delvis lyckats sänka placeringskostnader barn och unga. Förvaltningen har därför på uppdrag av nämnden planerat för uppstart av en ny direkt placerings-förebyggande insats som skall förebygga placeringar och därmed sänka kostnader. Insatsen skall vara lättillgänglig samt kunna ske i hemmet och även på obekväm arbetstid. Införandet av denna insats skall ske inom befintliga ekonomiska ramar
Ett intensivt arbete pågår kontinuerligt mellan AME, Försörjningsstöd och Integration som parter - i syfte att fortsätta förflytta fler personer närmare egen försörjning istället för att passivt motta försörjningsstöd.

SPECIFIKATION FÖR 2021 (Tkr)

Verksamhet	Netto-kostnad	Avvikelse mot budget
Nämnd	1 006	14
Verksamhetsstöd	5 216	692
Individ och familjeomsorg	123 420	-9 982
Arbetsmarknadsåtgärder	21 011	1 941
Integrationsverksamhet	-991	637
SUMMA	**149 661**	**-6 697**

Verksamhet

Överförmyndarenheten delas med Bollnäs och Ovanåker där Ljusdals del är 30 % med en personalstyrka på sammantaget 5,5 årsarbetare och enhetschef för 2021 + två granskare under perioden februari till maj.

Överförmyndarnämnden ska verka för att reglerna i enlighet med Föräldrabalken följs. Den huvudsakliga uppgiften är att utöva tillsyn över förmyndare, gode män och förvaltare (nedan ställföreträdare). I tillsynen ingår bland annat att ha en fortlöpande kontroll över deras förvaltning av huvudmännens/underårigas egendom och hur de bevakar och agerar i personliga angelägenheter. Tillsynen sker till stor del genom granskningar av årsräkningar, begäran om samtycken och inskickade synpunkter. Beslut och rådgivning är ytterligare två stora delar i verksamheten, samt utredning och yttrande på uppdrag av Tingsrätten.

Viktiga händelser under året

Granskningsperioden avslutad redan i juli och utvärdering gjord i december med justeringar och planering inför 2022. Covid-19 har inneburit hemarbete för handläggarna och upplägg av nya arbetssätt. Några av de nya arbetssätten har vi utvärderat och implementerat i verksamheten.

Möten och utbildningar har skett digitalt. Övergången till att utbildningar har givits digitalt har visat sig vara så kostnadseffektivt att flertalet utbildningar kunnat köpas in. Detta har gett gruppen en stor dos av kompetensutveckling under 2021.Handledning av Lotta på Motivera mera har köpts in för under våren 2021 men inte under hösten. Då det utvärderats som något positivt och behövligt har tjänsten åter igen köpts in för våren 2022.

Konsekvensanalyser och riskanalyser för flytten till nya lokaler har utvärderat och det har i det stora hela fungerat bra.

Ljusdals kommun har valt att utöka köp av tjänst på Förvaltarenheten så att det motsvarar en egen heltidstjänst.

Årets resultat

Av nämndens budget om 936 Tkr förbrukades 998,2 Tkr, således en budget med ett litet underskott. Denna budgeten innehåller till största delen arvoden till ställföreträdare och är mycket svår att prognostisera då arvodet kan variera år från år samt att beslut ska tas om huvudmannen kan betala själv eller om kommunen betalar arvodet.
Underskottet beror på köp av tjänst av förvaltarenheten. En lösning som varit odiskutabel för att klara det kommunala uppdraget.

Framtiden

Överförmyndarsverige håller lite andan inför vilka av förslagen till förändring av Föräldrabalken som kommer antas och när de i sådana fall kommer införas. I skrivandets stund är remissrundan nyligen avslutad varpå 2022 får bli det år där det förhoppningsvis klarnar och planering för framtida verksamhet får påbörjas.

Förslaget är att förändringarna träder i kraft till största delen redan januari 2023. Då förändringarna är många och en del väldigt omfattande kommer hela 2022 behöva tas i anspråk för att ställa om verksamheten för detta.

Rekrytering, kompetensutveckling, verksamhetsförändringar och rutinförändringar krävs.

Kompetensutveckling både internt och externt behöver satsas på 2022 utifrån de ökade kraven som finns på Överförmyndare och kommer öka i ock med lagförändring. Detta gäller både nämnd, personal och ställföreträdare. Något som framhållits extra starkt är avsaknaden av högre juridisk kompetens. Detta kommer bli extra centralt om Överförmyndaren ska ta över förordnande och upphörande besluten i otvistiga godmanskap från Tingsrätten (utförs i dag av notarier)

Verksamheten kan också behöva förändras, speciellt om förslaget att en årsberättelse ska ges samma dignitet i granskning som årsräkningen samtidigt som både handlingarna ska vara färdig granskade inom 6 månader

AB Ljusdal Energiföretag koncern

Koncernen bedriver produktion, inköp och försäljning av el och fjärrvärme, och från och med 2011 även vatten och renhållning. Koncernen genomför också kommunens IT-infrastruktursatsning. Helägda dotterbolag är Ljusdal Energi AB, Ljusdal Elnät AB, Ljusnet AB, Ljusdal Vatten AB, Ljusdal Renhållning AB och Ljusdal Energi Försäljning AB. Koncernen producerar fjärrvärme i fyra anläggningar och elkraft i två vattenkraftsstationer.

Ägd andel 100 %.

Nyckeltal (Tkr)	2021	2020
Omsättning	251 728	231 830
Resultat	19 666	10 102
Balansomslutning	898 812	894 464
Eget kapital	154 567	139 625
Antal anställda	89	89

AB Ljusdalshem koncern

Kommunens bostadsstiftelse övergick från och med 1997 till att bedrivas i aktiebolagsform. Bolagets ändamål är att främja kommunens försörjning med bostäder och lokaler. AB Ljusdalshem förvaltar 1 679 lägenheter. Bolagets helägda dotterbolag, AB Ljusdals Servicehus, har som ändamål att främja försörjningen av boenden för omsorgsverksamhet i kommunen.

Ägd andel 100 %.

Nyckeltal (Tkr)	2021	2020
Omsättning	159 052	157 656
Resultat	14 696	17 769
Balansomslutning	723 509	717 298
Eget kapital	204 440	189 809
Antal anställda	37	36

Ljusdals kommuns näringspolitiska stiftelse Närljus

Närljus bildades 1986 av kommunen och det lokala näringslivet. Närljus arbetar med utvecklande av det lokala näringslivet samt med stöd och service till nya och befintliga företag. Stiftelsen är under avveckling och någon verksamhet har inte bedrivits under året.

Nyckeltal (Tkr)	2021	2020
Omsättning	29	106
Resultat	-64	-437
Balansomslutning	5	147
Eget kapital	0	64
Antal anställda	0	0

LJUSDALS KOMMUN

Ljusdals kommun
827 80 Ljusdal
0651-180 00